
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

3 Uvodnik

---

5 Iz provincialata

---

8 Iz našega Reda

---

18 Obvestila

---

20 Iz naših samostanov

---

33 Iz vzgojnih ustanov

---

38 Iz naših misijonov

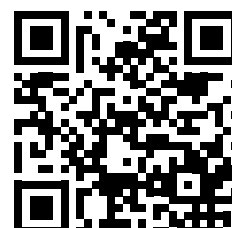
41 Odmevi

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto XLVI

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Danilo Holc
Oblikovanje in prelom: mag. p. Tomaž Majcen
Odgovarja: dr. p. Igor Salmič, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku!

Predstavljajte si, da vas jutri pokliče tajnica ameriškega predsednika in vam sporoči, da se bo pri vas čez tri tedne oglasil sam predsednik Donald Trump. Čista panika, že v naslednjem trenutku se lotimo pospravljanja naše hiše, začnemo hitro čistiti okna, v akcijo vključimo celotno skupnost, družino in še sosedo.

Če se tako mrzlično pripravljamo na ameriškega predsednika, kako bi se šele na nekoga, ki je še pomembnejši od njega? Cerkev je že v četrtem stoletju ugotovila, da Gospodov prihod ni kar tako in da zahteva daljnoročno pripravo, zato je uvedla adventni čas. Gre za čas pričakovanja, ki pa ni namenjen le pripravi na Jezusov zgodovinski prihod pred 2018 leti, ampak tudi na njegov drugi prihod ob koncu časov. Kristjani namreč nismo samo učenci Nekoga, ki JE ŽE prišel, ampak predvsem Nekoga, ki BO ŠE prišel. Spoznali smo torej, da je priprava velikega pomena. Sledi vprašanje: Na kakšen način naj se pripravimo na Gospodov prihod, na njegov božič? Tukaj nam ni treba preveč napanjati sivih celic, da bi »pogrunтали« kaj novega. Bogoslužje samo nas pri tem usmerja z držami, ki jih najdemo v besedilih štirih adventnih nedelj.

Prva adventna nedelja nas tako kliče k ČUJEČNOSTI. Poklicani smo, da se za trenutek ustavimo, upočasnimo korak in se najprej vprašamo: Kje sem? Kam gre moje življenje, kam me to pelje? Potem pa vprašajmo tudi Gospoda: Gospod, zakaj prihajaš v moje življenje, v mojo družino, v mojo skupnost? Katerega dela, ki je morda še v temini, se skušaš dotakniti in vdahniti vanj svoje življenje? Povabljeni smo, da prisluhnemo Svetemu Duhu, ki govori preko Božje besede, dogodkov in ljudi, da bi lahko razločevali, k čemu nas danes On kliče in kje nas hoče srečati.

Druga adventna nedelja nas z Janezom Krstnikom vabi k SPREOBRNJENJU: »Pripravite Gospodovo pot, zravajte njegove steze! Vsaka

dolina naj se napolni in vsaka gora in hrib naj se zniža!« (Lk 3,4–5) S pomočjo cerkvenih očetov odlomek lahko preberemo takole: »Znižajte griče oholosti in napolnite globeli z deli usmiljenja.« Nekje se je morda zataknilo, nastala je kakšna ovira, morda ponos, morda pomanjkanje dela ljubezni. Spreobrnjenje pomeni ravno to, da »osvobodimo« prostor in dovolimo, da je tok Božjega življenja v nas ponovno neoviran. Cerkveni očetje nam proti oholosti predlagajo močno zdravilo, ki je miloščina. Lahko gre tudi za majhno stvar, ki pa izraža notranjo držo pozornosti do drugih.

Tretja adventna nedelja je imenovana tudi »gaudete« in nas kliče k pristnemu VESELJU. Zakaj k veselju? Pavel bi enostavno odgovoril: ker je Gospod blizu (Flp 4,4–5). Veselje je osebna izkaznica kristjana, saj se je Bog ozrl na vsakega izmed nas in nam govori: »Ti si dragocen v mojih očeh, zate postanem nemočen otrok, zate dam svoje življenje, ker te imam rad.« Gospod je vsem nam postal blizu in je vtisnil svoj pečat našemu življenju. To globoko veselje gre onkraj trenutne žalosti ali razočaranja in ostane kljub vsem negativnim okoliščinam. V mojem življenju je lahko temno, a vodi me zavest, da je z menoj Gospod, ki razsvetljuje moje temine. Naj drugi ljudje že iz naših veselih obrazov razberejo, da smo Gospodovi učenci.

In končno nas četrta adventna nedelja z Marijinim zgledom vabi k popolnemu ZAUPANJU v Gospoda. Marija je imela zase in skupaj z Jožefom izdelan načrt za prihodnost in (po človeško gledano) ga je nadangel Gabrijel s svojim sporočilom močno »zmotil«. A Marija je bila sposobna odložiti na stran svoje poglede in se kot prazen list odpreti Božji milosti. Ni vedela, kaj točno jo čaka, a je bolj verjela Bogu kot pa sami sebi, zato je tudi od tistega trenutka naprej sledila Božjim in ne več lastnim sanjam. Pustila se je presenetiti in čakati, da se Božje obljube

izpolnijo. V tej veri ji ni bilo težko čakati 33 let, da so se obljube o njenem Sinu kot Odrešeniku dokončno izpolnile.

Kako lepo je pričakati božično noč čuječe, s spreobrnjenimi srci, z veseljem in popolnim zaupanjem v Gospoda. Te štiri drže se na sveto noč srečajo s ponižnostjo samega Boga. Jezusovo rojstvo se ni zgodilo pod reflektorji, na družbenem omrežju nihče ni dodal svojega všečka. Morda je bil kdo pozoren na dogajanje v Jeruzalemu, a Bog je izbral odročni kraj, kamor nihče ni pogledal, in s tem presenetil vse: rodil se je na samem, v majhni votlini, v Betlehemu, torej tam, kjer ga nihče ni pričakoval. To je Božji način delovanja: Bog se ne vsiljuje, ko se približa človeku, ampak hoče biti ljubljen s svobodnim srcem. Da bi človeku pri tem pomagal, se rodi kot majhen in nebogljn otrok, saj je tako bolj dostopen kakor pa nek vsemogočni sodnik, ki bi se ga vsi bali. Le v šibkosti lahko Bog privablja k sebi vse ljudi; podobno bo to ponovil na Kalvariji, kjer Jezus odrešuje človeka s svojo šibkostjo

in nemočjo, ne pa s svojo vsemogočnostjo. Zato nas novorojeno dete vabi, da bi tudi mi znali ovrednotiti svoje šibkosti, ki jih ponavadi skrivamo pred drugimi. Naj bodo ravno te rane mesto srečanja z Jezusom in s sočlovekom. Najlepše je podeliti svojo nemoč s tem, da prosimo odpuščanja ali konkretno podelimo komu odpuščanje. Pred jaslice ne moremo pristopiti z bremen nerazrešenih medsebojnih odnosov, nekomunikacijo in s konflikti, ki morda trajajo že vrsto let. Odprimo naša obtežena srca Božjemu delovanju že v adventnem času, da bomo lahko z bratom in sestro na božično noč spravljani med seboj peli Sveto noč. Odpustiti je nekaj Božjega in to pripada tudi nam, saj je Bog postal človek, da bi mi postali Božji.

Vsem skupaj voščim blagoslovljen božič ter želim Božje bližine in luči, ki naj razsvetljuje naše poti tudi v letu 2019.

p. Igor Salmič
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

VI. seja provincialnega definitorija

V minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani je bila 1. oktobra 2018 VI. seja provincialnega definitorija.

1. Uvodna molitev

Za uvod smo zmolili desetko rožnega venca »ki je Sv. Duha poslal«.

2. Branje zapisnikov zadnje redne in izredne seje.

Nekaj opomb:

- Iz kongregacije za redovnike še vedno čakamo pismo potrditve za gvardijana za br. Roberta Horvata.

- Izvedla se je primopredaja v Piranu.

- Za permanentno vzgojo v Piranu so izbrani predavatelji: p. Igor Salmič, p. Andraž Arko, OFM (6. nov.), p. Janez Kurbus. P. Slavko Stermšek bo en dan organiziral skupni izlet. Prov. minister bo spodbudil brate, da se 6. novembra vsi udeležijo permanentne vzgoje.

- Ga. Doroteja Emeršič je sprejela vlogo glavne urednice revije Med nami.

- Na sestanku odbora za simpozij v Piranu je bilo odločeno, da bo g. Luca Caburlotto z ministrstva za kulturne spomenike v pokrajini Furlanija - Julijska krajina napisal pismo prov. ministru padovanske province, da se na ministrstvu za kulturo v Rimu sproži postopek za vrnitev Carpaccieve slike v Piranu.

- P. Anton Borovnjak in skupnost v Turnišču sta se po pogovoru s prov. ministrom strinjala, da se p. Anton Borovnjak preseli v skupnost na Vidmu pri Ptujju. P. Anton se bo tja preselil 1. oktobra 2018.

3. Komisija za pripravo izred. prov. kapitlja

Potrdili smo člane komisije, ki bo pripravila Instrumentum laboris za izredni prov. kapitelj. Člani so: p. Marjan Vogrin, p. Milan Kos, p. Andrej Feguš, p. Cristian Balint in p. Damjan Tikvič.

4. Sodelavci delegata za duhovne poklice

Potrdili smo sodelavca p. Mateia Senteša, delegata za duhovne poklice. To sta: p. Damjan Tikvič in p. Anton Borovnjak.

5. Izvolitev spirituala za ponoviciat

Predlagan in izvoljen je bil p. Franc Murko.

6. Prošnja za finančno pomoč

Samostan sv. Frančiška v Piranu je zaprosil za finančno pomoč pri izvedbi slovesnosti ob 700. obletnici samostanske cerkve. Prov. definitorij je ugodil prošnji in finančno pomoč odobril.

7. Razno

- Kapucin br. Vlado Kolenko je bil izvoljen za novega predsednika Frančiškove konferen-

- Frančiškova konferenca je določila 6. april 2019 za dan srečanja Frančiškovih bratov in sester. Sv. maša bo na Tromostovju, sledi procesija do Sv. Petra, kjer bo predavanje.

- Prov. minister bo od 8. do 12. oktobra na srečanju CEF.

- Frančiškani so predstavili koledar svojih dejavnosti, ki se jim lahko pridružimo:

- a) 14. 11. 2018, Ljubljana Vič, študijsko srečanje o sinodi mladih (gost je nadškof Alojzij Cvikl)

- b) 13. 2. 2019, Brezje, seminar za spovednike

- c) Duhovne vaje:

- I. termin – Brezje, od 24. 2. do 1. 3. 2019 (vodi p. Marko Novak)

- II. termin – Nazarje, od 9. do 14. 6. 2019 (vodi p. Edvard Kovač)

- III. termin – Sveta Gora, od 18. do 23. 8. 2019 (vodi p. Bernardin Sušnik)

- IV. termin – La Verna, od 25. do 30. 8. 2019 (vodi p. Andraž Arko)

VII. seja provincialnega definitorija

V minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju je bila 29. oktobra 2018 VII. seja provincialnega definitorija.

1. Uvodna molitev

V molitvi smo se priporočili vsem svetnikom, še posebej serafinskim.

2. Branje in potrditev zapisnika zadnje seje.

Opombi:

- 5. oktobra 2018 je iz Rima za br. Roberta Horvata prispelo pisno dovoljenje za opravljanje gvardijanske službe. Prov. minister je br. Robertu ta dokument že izročil.

- Prov. minister je skupaj s p. Slavkom Stermškom in p. Janezom Kurbusom že določil teme za permanentno vzgojo od 4. do 8. novembra 2018 v Piranu, prav tako pa so izdelali še urnik.

3. P. Andrej Šegula

P. Andrej Šegula je dne 18. oktobra 2018 na provincialat poslal prošnjo, v kateri prosi za enoletno bivanje izven redovne hiše. Prov. minister s privolitvijo svojega definitorija p. Andreju Šeguli daje dovoljenje za enoletno bivanje izven redovne hiše, obenem pa bo med tem časom ostal zanj odgovoren v smislu ohranjanja stika in dialoga.

4. Dominik Tikvič

Dominik Tikvič se je po napisani prošnji za spregled od celibata in obveznosti, ki izvirajo iz svetega reda in večnih zaobljub, 20. junija 2018 civilno poročil, kar je razvidno tudi iz prejetege izpiska iz civilne poročne matične knjige. Na podlagi prošnje se bo nadaljeval postopek za pridobitev spregleda od celibata in obveznosti, ki izvirajo iz svetega reda.

5. Komisija za pripravo dokumenta *Instrumentum laboris* za izredni provincialni kapitelj
Predsednik komisije p. Cristian Balint je predstavil vsebino prve seje, ki je bila 25. oktobra

2018. Splošno mnenje je, da se reorganizacija pastoralne dejavnosti v provinci odvija postopoma. Glede zaprtja ali združevanja določenih postojank naj se naredi podrobna analiza stanja province glede starosti in zmožnosti bratov. Obenem je komisija zadolžila prov. definitorij, da izdela konkretne smernice. Te bodo glede na pogovor na zadnji seji prov. definitorija do naslednjega sestanka komisije pripravili prov. minister, prov. tajnik in p. Cristian kot predsednik komisije.

6. Potrditev letnega programa animacije za duhovne poklice

Provincialni delegat za duhovne poklice, p. Matei Senteș, je na podlagi sklepa 2. točke prov. kapitlja predstavil nekatere načrtovane aktivnosti v sledečem pastoralnem letu, tudi tiste, ki jih je pripravil že p. Damjan Tikvič. Prov. definitorij je načrt potrdil. Prov. minister pa bo preveril, ali ima vsak samostan animatorja za duhovne poklice, ki jih bo p. Matei sklical na prvo skupno srečanje. Ob tem se zavedamo, da pri skrbi za duhovne poklice še vedno primarno ostaja molitev in naše zvesto pričevanje. Mi bratje naj bi bili prostor, kjer lahko mladi začutijo svojo poklicanost.

7. Afilijacija p. Cristiana Balinta

P. Cristian je romunskemu prov. ministru napisal prošnjo za obnovitev afilijacije »ad tempus« za štiri leta v slovensko minoritsko provinco. 8. oktobra 2018 je romunski definitorij na prošnjo pritrdilno odgovoril. Prav tako je p. Cristian napisal prošnjo prov. ministru slovenske minoritske province. Tudi prov. minister slovenske minoritske province je s privolitvijo svojega definitorija prošnji ugodil. Tako je s potrditvijo obeh definitorijev tudi formalno rešen ustni dogovor med obema prov. ministroma ob provincialnem kapitelju, ko je bil p. Cristian ob bližajočem se izteku afilijacije v naši provinci predlagan in izvoljen za člana prov. definitorija.

8. Koordinatorji področnih kapitljev
Predlagani in potrjeni koordinatorji področnih kapitljev so:

- p. Slavko Stermšek za ljubljansko-primorsko področje,
- p. Milan Kos za ptujsko-prekmursko področje in
- p. Damjan Tikvič za haloško-kozjansko področje.

9. Postni čas od vseh svetih do božiča

Za spokorno vajo med letošnjim postnim časom od vseh svetih do božiča sta določena vsakodnevno kratko branje Kompendija katekizma katoliške Cerkve ter preprostejša hrana. Kuhinjski prihranek od tega bo vsaka skupnost preko provincialata namenila za pomoč pri izgradnji vzgojne ustanove v Indiji.

10. Ekonomsko poročilo

P. Danilo Holc je podal provincialno ekonomsko poročilo za pol leta, od provincialnega kapitlja do te seje prov. definitorija.

11. Finančna pomoč samostanu Sv. Trojice

Minoritski samostan Sv. Trojice v Halozah je zaprosil za finančno pomoč pri opremitvi sob v domu duhovnih vaj. Prov. definitorij je ugodil prošnji in odobril delno finančno pomoč. Ostali delež je že pokrit iz prihodkov samostana in doma duhovnih vaj. Prov. definitorij je prošnji ugodil.

12. Razno

a. Nov termin za srečanje gvardijanov slovenske in hrvaške province je od 18. do 21. marca 2019 na Cresu.

b. Skupna seja slovenskega in hrvaškega definitorija bo 20. februarja 2019.

c. P. Slavko Stermšek je predlagan in potrjen za novega člana komisije za duhovnost pri Frančiškovski konferenci.

d. Prejeli smo prošnjo za finančno pomoč pri izvedbi oratorija na Ptuju. Prov. definitorij je ugodil prošnji in odobril finančno pomoč.

e. Pogovarjali smo se o programu in sodelujočih na srečanju bratov z njihovimi starši in sorodniki 2. januarja 2019 na Ptuju. Dokončni program bomo potrdili na naslednji seji.

p. Danilo Holc
prov. tajnik

IZ NAŠEGA REDA

Uradni sklic 202. generalnega kapitlja

Generalni minister reda manjših bratov minoritov p. Marco Tasca je z dopisom dne 16. novembra 2018, št. 772/18, uradno sklical 202. generalni kapitelj, ki bo potekal od 18. maja do 18. junija 2019 v Assisiju in Collevalenzi.

V dopisu so našteje točke, ki se tičejo samega kapitlja:

- 1) Člani kapitlja z volilno pravico: poleg dosedanje prakse (generalni ministri, generalni definatorji, prov. ministri, gen. in prov. kustosi, delegati provinc) se uvaja novost, ki je bila sprejeta na izrednem generalnem kapitlju leta 2018. To pomeni, da bodo člani z volilno pravico tudi nekateri redovni bratje (sedem), izbrani s strani generalnega ministra z njegovim definatorijem. Za našo federacijo CEF je bil izbran br. Robert Horvat.
- 2) Člani avditorji (brez volilne pravice): delegati provincialnih ministrov, generalni prokurator, generalni ekonom, generalni tajnik za vzgojo in generalni tajnik za misijonarsko dejavnost.
- 3) Seznam tistih, ki morajo predstaviti poročila na generalnem kapitlju.
- 4) Teme, ki se bodo obravnavale na kapitlju – Instrumentum laboris: posebne teme, ki jih morajo bratje s celega sveta poslati do 15. decembra 2018; prenova generalnih statutov reda; dokument V Franciškovi šoli (Discepolato francescano); študijski načrt (Ratio Studiorum). Omenjeni Instrumentum laboris naj bi bil članom kapitlja posredovan do 16. marca 2019.
- 5) Datum izvolitve generalnega ministra: predvidoma 25. maja 2019.

Ob spodbudi generalnega ministra, da je kapitelj kraj razpravljanja o Bogu in bratske izkušnje, so vsi bratje reda naprošeni, da od 17. februarja do konca generalnega kapitlja pri hvalnicah in večernicah dodajo posebno prošnjo za blagoslov pri pripravi in samem obhajanju generalnega kapitlja. In končno, v času generalnega kapitlja naj se v vsaki skupnosti reda tri dni obhajajo svete maše na čast Svetemu Duhu.

Mir in dobro,

p. Igor Salmič
prov. minister

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Prot. N. 772/18

Roma, 16 Novembre 2018

Fratelli carissimi,

essendo ormai giunto il tempo, a norma del n. 171 § 1 delle Costituzioni e del n. 106 § 1 degli Statuti generali, con la presente

INDICO E CONVOCO IL 202° CAPITOLO GENERALE,

che sarà celebrato a partire da **Sabato 18 Maggio 2019**, con inizio alle ore 16.30, presso il **Sacro Convento di Assisi**; la data indicativa di chiusura è Martedì 18 Giugno 2019.

Come già siete stati informati (lettera del 30 Agosto 2018), il Capitolo inizierà presso il Sacro Convento ad Assisi e continuerà (dal 28 Maggio) presso il Santuario dell'Amore misericordioso a Collevalenza, Perugia, Italia.

Gli arrivi ad Assisi sono previsti per sabato 18 Maggio entro mezzogiorno e le partenze ad iniziare dal 18 Giugno 2019.

Qui di seguito alcuni punti che riguardano il prossimo Capitolo:

1. Membri ordinari del Capitolo.

A. Ricordo quanto stabiliscono le Costituzioni dell'Ordine al n. 173:

§ 1. I capitolari nei singoli atti del Capitolo generale ordinario sono: il Ministro generale, gli ex-Ministri generali, i Definitori generali, i Ministri provinciali, i Custodi generali e provinciali, i Delegati delle Province, a norma degli Statuti generali (Stat. Gen. 107).

§ 2. Se il Ministro provinciale o il Custode fosse legittimamente impedito, vada al capitolo il rispettivo Vicario; e se anche questi fosse impedito, venga inviato un delegato dal rispettivo Superiore.

B. Inoltre, come eccezione solo per questo Capitolo generale ordinario, su richiesta del Capitolo generale straordinario 2018, con l'approvazione unanime del Definitorio generale e con ratifica da parte della Congregazione per gli Istituti di Vita consacrata e le Società di vita Apostolica (Rescritto del 25 Ottobre 2018), in deroga al diritto proprio dell'Ordine, parteciperanno *pleno iure* anche sette religiosi Fratelli (uno per ciascuna Federazione). Essi sono stati eletti dal Definitorio generale su segnalazione dei Presidenti delle Federazioni.

2. Uditori al Capitolo. A norma degli Statuti generali, partecipano come 'uditori' al Capitolo generale:

- il *Delegato del Ministro Provinciale*, a condizione che la *Delegazione provinciale* abbia almeno dieci anni di formale esistenza e vi risiedano almeno dieci frati. (Stat. Gen. N.10 §3);

- il Procuratore generale, l'Economo generale, il Segretario per la Formazione e il Segretario per l'Animazione Missionaria (Stat. Gen. N. 120; 121; 30 §2; 66 §4).

3. Relazioni da presentare in aula durante il Capitolo generale. Lo svolgimento del Capitolo seguirà le indicazioni del *Direttorio per la celebrazione del Capitolo generale* (Stat. gen. n. 96) e prevede che, in aula, siano lette per intero (Stat. gen. 117, §3) soltanto: (a) la *relazione del Ministro generale*, che sarà espressione del Governo dell'Ordine (e perciò elaborata con l'apporto degli Assistenti generali e con il contributo delle Conferenze e Federazioni); (b) la *relazione del Procuratore dell'Ordine*; (c) la *relazione dell'Economo generale*.

Delle otto altre relazioni previste dagli Statuti generali 117 §1, più una nona, cioè quella relativa alla Revisione delle Costituzioni, verrà presentata una sintesi a cui farà seguito la possibilità di discuterne brevemente i contenuti con i singoli relatori. Tutte le relazioni complete verranno inviate anticipatamente.

Chiediamo pertanto che tutte le succitate relazioni (Cfr. Stat. Gen. 117 §1) siano inviate alla Segreteria generale entro il **11 Febbraio 2019** così da poter fare le dovute traduzioni e distribuirle prima del Capitolo. Esorto, inoltre, i rispettivi relatori a preparare una sintesi scritta da presentare in Capitolo tenendo conto delle indicazioni di tempo per la presentazione notificate dalla Segreteria generale.

4. Temi da trattare in Capitolo - Instrumentum laboris.

L'*Instrumentum Laboris* sarà sostanzialmente composto da quattro parti:

A. Mozioni particolari. Entro il 15 Dicembre 2018 i singoli Frati e le Giurisdizioni possono inviare al Ministro generale proposte di temi da trattare in Capitolo.

B. Statuti generali. Per il completamento del diritto proprio dell'Ordine (composto dalle Costituzioni approvate dal Capitolo generale straordinario del 2018 ed in attesa di formale approvazione da parte della Congregazione per gli Istituti di Vita consacrata e le Società di vita Apostolica) il Capitolo generale 2019 è chiamato all'approvazione degli Statuti generali rinnovati.

C. Il Discepolato Francescano.

D. La Ratio Studiorum.

Contiamo di far pervenire ai frati capitolari, entro il 16 Marzo 2019, le varie relazioni e l'*Instrumentum laboris*, tradotti nelle varie lingue. Raccomando ai Ministri e Custodi di esaminare bene tutta la documentazione e di farne oggetto di riflessione anche con i rispettivi Definitori, in incontri provinciali o simili modalità, così da portare al Capitolo generale validi contributi per la verifica e la progettazione della vita dell'Ordine.

5. La data dell'elezione del Ministro generale. L'elezione del Ministro generale è prevista il 25 Maggio 2019.

Fratelli carissimi, il Capitolo generale è "la suprema autorità per tutto l'Ordine" (Cost. 156 § 1) ed è anche l'occasione di verifica e di rilancio della vita della nostra Famiglia.

Secondo il pensiero del padre san Francesco, nel Capitolo i frati in primo luogo devono "trattare le cose che riguardano Dio" (Rnb 18,1; FF 50): il Capitolo è momento intenso di preghiera e di fede, in cui l'Ordine intende rimettere al centro della sua vita e delle sue scelte il primato di Dio.

Il Capitolo, poi, è tempo di incontro fraterno, di scambio di esperienze, di arricchimento vicendevole: la presenza di tanti frati di culture differenti provenienti dalle varie parti del mondo accresce il senso di famiglia, e nello stesso tempo dimostra come lo stesso carisma possa essere vissuto in forme diverse.

È tempo, ancora, di verifica seria e laboriosa, attraverso la quale l'Ordine si interroga sulla sua fedeltà al carisma di san Francesco e ricerca come essere fedele e significativo nel nostro tempo e nella nostra società.

Inoltre il Capitolo ha il compito di progettare il cammino dell'Ordine nei prossimi sei anni, scegliendo il nuovo governo e approntando le linee operative, stimolato dagli appelli di Papa Francesco a riflettere sulla profezia della vita religiosa francescana conventuale nella Chiesa oggi.

Vorrei ricordare, infine, che il Capitolo generale è un momento forte per tutti i frati. Chiedo a tutti di pregare per il buon svolgimento dei lavori capitolari, chiedo di offrire al Signore a questo scopo la fatica e i sacrifici quotidiani, in particolare ai nostri frati malati la loro sofferenza. Tutti, poi, potranno seguire da vicino lo svolgersi dei lavori capitolari attraverso le pagine del sito internet dell'Ordine.

Come momento di comunione nella preghiera e di implorazione al Signore, raccomando che dal 17 Febbraio 2019 fino alla conclusione del Capitolo generale, in ogni comunità si aggiungano alle **invocazioni delle Lodi e alle intercessioni dei Vespri** le preghiere allegate a questa lettera (o altre opportunamente preparate dai Ministri e Custodi). Inoltre, nel corso del Capitolo generale, in ogni comunità dell'Ordine si **celebri per tre giorni la messa dello Spirito Santo**.

Affido questo tempo di preparazione e i lavori del Capitolo generale all'intercessione della Vergine Immacolata, nostra Signora e Patrona, e del serafico padre san Francesco. A tutti voi, l'augurio di vivere in santità di vita.

Roma, Ss. XII Apostoli, 16 Novembre 2018

Fra Vincenzo MARCOLI
Segretario generale

Fra Marco TASCIA
Ministro generale

- NB. 1) La presente vale come lettera di convocazione per tutti coloro che hanno il diritto di partecipare al Capitolo generale e per coloro che sono invitati.
- 2) Di seguito c'è l'elenco dei vocali e degli invitati e le preghiere proposte per le Lodi ed i Vespri.

Razglas prenovljenih Konstitucij

Generalni minister reda manjših bratov minoritov p. Marco Tasca je z dopisom dne 8. decembra 2018, številka 865/18, uradno razglasil prenovljene Konstitucije, potem ko so bile sprejete na izrednem generalnem kapitlju od 24. julija do 25. avgusta 2018 v Nemiju in odobrene s strani Kongregacije za ustave nove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja z dekretom dne 29. novembra 2018, Prot. N.C. 86/2018. V veljavo bodo stopile 2. februarja 2019, na svečnico oz. dan posvečenega življenja, ko bodo Konstitucije dobile vrednost zakona.

V pismu je general spomnil na proces prenavljanja Konstitucij, ki se je začel s pripravo v dveh etapah: od 2007, ko je 199. generalni kapitelj sprejel odločitev o prenavljanju Konstitucij, do 2013, ko se je obhajal 200. generalni kapitelj; ter od 2013 do izrednega generalnega kapitlja leta 2018. Prva etapa je bila namenjena poglobljanju temeljnih poudarkov naše karizme. Tukaj so bili vključeni tudi osnutki za samostanske kapitlje po naših skupnostih in izšlo je kar nekaj publikacij. Druga etapa je dobila konkretno obliko z ustanovitvijo mednarodne komisije za prenovno Konstitucij, ki je pospešeno pregledovala besedilo Konstitucij ter z vključevanjem bratov s celega sveta vnašala nove predloge. Delovala je po nekaterih smernicah oz. navodilih, ki jih je določil generalni kapitelj leta 2013:

- a) poglobiti razumevanje naše karizme v luči razvoja na področju frančiškove duhovnosti v zadnjih letih;
- b) bolj poglobljeno razumeti evangeljske in teološke temelje posvečenega življenja v Cerkev, glede na to, da se je na tem področju razvilo tudi cerkveno učiteljstvo (izhajajoč predvsem iz kategorije cerkvenega in medosebnega občestva);
- c) resno upoštevati precejšnje demografske spremembe in geografsko »prestavitev« reda v nova središča v zadnjih desetletjih.

Sad dela omenjene komisije, izvršnega odbora ter tudi doprinosi bratov s celega sveta je bilo delovno gradivo (*Instrumentum laboris*), ki je bilo predstavljeno že omenjenemu izrednemu generalnemu kapitlju, ki je od 24. julija do 25. avgusta 2018 glasoval o besedilu in ga z nekaterimi spremembami in dopolnili tudi sprejel.

Mir in dobro,

p. Igor Salmič
prov. minister

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATrum MINORUM CONVENTUALIUM

Prot. N. 865/18

Carissimi fratelli,

Pace a voi!

I Capitoli generali ordinari del 2007 e del 2013 hanno deciso e confermato il lavoro di revisione delle Costituzioni che ha caratterizzato l'impegno dell'Ordine per oltre un decennio. Finalmente siamo giunti al termine di un percorso formativo che ci ha aiutati a riflettere e a rinnovare la nostra idealità e missione all'interno della Chiesa. Le Costituzioni, infatti, vogliono e debbono essere un'attualizzazione della Regola nel contesto della Chiesa e delle società in cui noi Frati Minori Conventuali viviamo.

Nel primo dei due sessioni (2007-2013) il nostro comune impegno è stato approfondire alcuni temi fondamentali. C'è stato anzitutto l'avvio della riflessione in tutte le Comunità dell'Ordine attraverso le schede comuni per i Capitoli conventuali e la pubblicazione di vari studi realizzati *ad hoc* e pubblicati nel *Commentarium Ordinis* e sul sito web dell'Ordine.

Il processo di revisione delle Costituzioni ha ricevuto poi un rinnovato e decisivo impulso a partire dal Capitolo generale ordinario del 2013, che ha voluto un Comitato composto da alcuni frati impegnati a tempo pieno per promuovere il processo di elaborazione, discussione, studio e dibattito sulla tematica, per poi proporre il testo rivisto delle Costituzioni. Il Capitolo generale indicò tre linee guida per il processo di revisione del precedente testo - che era entrato in vigore il 25 Marzo 1985, a conclusione di un lavoro iniziato nel 1969 - di cui tenere conto nel processo di riscrittura del nuovo testo carismatico-legislativo: (1) approfondire la conoscenza del nostro carisma, alla luce dello sviluppo degli studi sui francescanesimo negli ultimi anni; (2) comprendere più profondamente i principi evangelici e teologici relativi alla vita consacrata nella Chiesa, alla luce del fatto che anche il magistero ecclesiale ne ha profondamente rinnovato la visione e il linguaggio (a partire anzitutto dalla categoria di *comunione* ecclesiale e interpersonale); (3) prendere sul serio il notevole cambio demografico e la *delocalizzazione* geografica dell'Ordine in questi ultimi decenni. Le Costituzioni devono, infatti, rispondere alle necessità di una fraternità sempre più globale, variegata e pluralistica.

Il Capitolo generale del 2013 ha voluto coinvolgere nel processo di revisione tutto l'Ordine, tramite lo studio e la discussione della bozza di ogni capitolo delle Costituzioni revisionate durante i capitoli conventuali delle singole comunità sparse nel mondo. L'impegno fedele di tanti frati e di tante fraternità locali ha contribuito in maniera sorprendente alla creazione di un consenso crescente circa la nostra identità di Frati Minori Conventuali e a una migliore comprensione del contributo di testimonianza e di missione che ci è richiesto dalla Chiesa e di cui il mondo ha bisogno. La formazione permanente in buona parte dell'Ordine ha ricevuto un

notevole impulso proprio grazie alla tensione comune a riflettere sulla nostra identità e missione, a beneficio anche della qualità della vita fraterna nelle Comunità.

Il Capitolo generale straordinario del 2018 appena concluso, è stato un momento profondamente fraterno, perché, proprio a partire da visioni e pareri diversi, è riuscito a farci convergere nelle differenze, per revisionare ed approvare un testo delle Costituzioni aderente alla nostra vocazione, dove si riflette in maniera fedele chi siamo ma soprattutto chi siamo chiamati a essere – alla luce della ricchezza del nostro carisma – nell'oggi della Chiesa. I capitolari, quasi all'unanimità, hanno visto nel risultato del loro lavoro un frutto ispirato e benedetto dall'*Altissimo, Onnipotente, buon Signore*: si tratta dunque di un aiuto insostituibile per vivere la nostra chiamata evangelica dovunque la Provvidenza ci chiami.

Invito pertanto i frati di ogni provenienza e giurisdizione ad accogliere, con umiltà e fedeltà, le iniziative che nei prossimi anni verranno promosse dai Ministri e Custodi – come compito precipuo del loro ufficio – in sinergia con il Ministro Generale e il suo consiglio, per permettere alle nuove Costituzioni di fornire un fondamento comune nella mentalità, nel discernimento e nello stile di vita per le giurisdizioni, le comunità e i singoli frati.

In questo cammino ci sostenga e ci accompagni la Vergine Immacolata, Regina e Patrona del nostro Ordine, la cui devozione è descritta nelle Costituzioni come il "filo aureo" della nostra storia. Ci assista ed ispiri il serafico Padre San Francesco e tutti i Santi e Sante dell'Ordine Serafico. La nostra è una chiamata alla santità, che si attua nella dedizione totale al Signore "che compie meraviglie", nella vita fraterna gioiosa, quotidiana e nell'impegno missionario che sempre mira a raggiungere tutte le periferie umane.

Terminato l'*iter* di questi anni e aperti al cammino che il Signore ci indica, ottenuta l'approvazione definitiva della Congregazione per gli Istituti di Vita Consacrata e per le Società di Vita Apostolica, con decreto del 29 Novembre 2018, attraverso la presente lettera, in forza del mio ufficio, dispongo la pubblicazione e promulgo il testo definitivo delle Costituzioni dell'Ordine, che **avranno valore di legge a partire dal 2 Febbraio 2019**, Festa della Presentazione del Signore e Giornata della Vita Consacrata.

Roma, Convento dei Ss. XII Apostoli, 8 Dicembre 2018, Solennità dell'Immacolata Concezione della Beata Vergine Maria.

Fra Vincenzo MARCOLI
Segretario generale

Fra Marco TASCA
Ministro generale

Allegato: Testo Italiano delle Costituzioni

AI FRATI DELL'ORDINE

Srečanje CEF – Marienrode (Nemčija),
8.–12. oktober 2018

Jesensko srečanje srednjeevropske federacije CEF se je odvijalo v Nemčiji, in sicer v samostanu benediktink v kraju Marienrode, v deželi Niedersachsen. Tokratni organizator je bil p. Adam Salomon, delegat varšavske province v Nemčiji.

Poročila posameznih jurisdikcij

Generalni asistent CEF Miljenko Hontić:

V samostanu Svetih apostolov v Rimu bo v novembru generalna vizitacija, ki jo bo opravil p. Luciano Fanin. Od 7. do 12. januarja 2019 bo v generalni kuriji srečanje novih ministrov, kustosov in tajnikov. Od 22. do 27. januarja 2019 bo svetovno srečanje mladih v Panami, ki se ga bo aktivno udeležil tudi naš red, ki bo poslal posebno delegacijo. Generalni minister od vsake federacije reda želi imena treh redovnih bratov, med katerimi bo eden izbran kot udeleženec rednega generalnega kapitlja leta 2019.

Delegatura varšavske province: v Nemčiji je prisotnih je 16 bratov. Nemški škofje so prosili, da prevzamejo še kakšno župnijo.

Delegatura krakovske province: v Nemčiji deluje 26 bratov, od tega so štirje redovni bratje. Poleg župnije delujejo v šoli in v bolnišnici.

Delegatura gdanske province: v Nemčiji deluje 16 bratov, en brat je pred kratkim odšel v ZDA, zaprli bodo en samostan, prenavlja pa se samostan v Hamburgu.

Hrvaška provinca: končal se je provincialni kapitelj. Združili so dva samostana. Pred kratkim je en brat naredil slovesne zaobljube, en bogoslovec je prišel iz Romunije, ki se trenutno uči hrvaški jezik. Začenja se proces za beatifikacijo p. Celestina Tomića, pripravili so lep muzikal o sv. Antonu. V provinci je trenutno 57 duhovnikov, 3 bratje s slovesnimi zaobljubami ter 5 ponovincev.

Nizozemska delegatura: nizozemski bratje so imeli skupno srečanje od 23. do 26. septembra, udeležilo se ga je 15 bratov. V delegaturi je vseh skupaj 17 (od tega 3 v Belgiji in 1 v Nemčiji).

Kustodija Anglija-Irska: odprli so novo skupnost v romarskem svetišču Walsingham, en brat je bil imenovan za delegata v Avstraliji, v juliju je bil en brat posvečen v duhovnika. V Assisiju so imeli tri novince: eden je zaobljube naredil tam, dva pa nadaljujeta noviciat v Oxfordu. Na novo želijo urediti vzgojno ustanovo v Oxfordu; sedaj imajo vzgojitelja iz ZDA. Poleg dveh novincev imajo trenutno še tri ponovince in tri postulante.

Romunsko predstavništvo: v Nemčiji deluje 10 romunskih bratov v dveh skupnostih. Dva brata sta bila afilirana v nemško provinco za leto dni, dva bi bila rada inkardinirana v škofijo. Vsi so zelo mladi, veliko je izzivov, tudi kar se tiče nemškega jezika.

Slovenska provinca: junija letos se je končal drugi del provincialnega kapitlja, na katerem je bil sprejet štiriletni provincialni načrt. Skupnosti so formirane, letos je bila ena nova maša (p. Vladimir Rufin Predikaka). Avgusta je umrl p. Janez Kmetec. V nedeljo, 7. oktobra, se je obhajala 700-letnica posvetitve cerkve sv. Frančiška v Piranu. V mesecu novembru je na programu teden permanentne vzgoje za mlajše brate, en dan pa se jim bodo pridružili tudi drugi.

Marca prihodnje leto pa je predvideno srečanje gvardijanov slovenske in hrvaške province.

Kustodija Švica-Avstrija: močno se čuti pomanjkanje poklicev. Zaprli so eno skupnost, sprašujejo se, koliko časa bodo v Avstriji še lahko imeli štiri skupnosti. V Flüeli sta prispela dva nova brata, eden od njiju prihaja iz ZDA. Pred njimi je nekaj izzivov: prazno poslopje šole v Flüeli, v Gradcu je problem restavriranje, na Dunaju pa knjižnica. Odnosi z italijansko skupnostjo/kongregacijo pri Minoritenkirche niso najboljši.

Nemška provinca: obnova v Würzburgu je skoraj gotova. V nemški cerkvi ne manjka izzivov, odnos do škofov ni vedno lahek. 1. oktobra so imeli srečanje vseh bratov, tudi tistih iz kustodije Švica-Avstrija, prav tako so imeli srečanje vseh gvardijanov, vključno s tistimi iz nizozemske delegature.

Generalni postulator Damian-Gheorghe Pătrașcu je napisal pismo vsem provincialom, v katerem spodbuja, da bi bili pozorni na svetniške brate po provincah in da bi o pokojnih bratih, ki so se posebej odlikovali po krepostih, napisali nekaj strani življenjepisa in ga potem poslali na generalno kurijo. Morda bodo nekateri od teh nekoč proglašeni za blažene in svete.

Redni generalni kapitelj se bo odvijal od 18. maja do 18. junija 2019 v Assisiju in Collevalezi. Na izrednem generalnem kapitlju, ki je potekal v Nemiju od 24. julija do 26. avgusta 2018, je bilo tudi izglasovano, da lahko na rednem generalnem kapitlju 2019 z aktivno volilno pravico sodeluje do sedem redovnih bratov, iz vsake federacije po eden. V tem smislu je generalni minister prosil, da bi od vsake federacije dobil predloge za kandidate, ki bi jih potem izbral s svojim defnitorijem. Naša federacija je v Rim poslala štiri imena redovnih bratov.

Noviciat v Assisiju: veliko je bilo govora o tem,

da bi Assisi moral biti »mednarodni« noviciat, ki bi bil pozoren do različnih kultur in mentalitet. Po mnenju nekaterih tega ni zaznati v zadostni meri. V bližnji prihodnosti se bo organiziralo srečanje med vzgojitelji CEF in FIMP, kjer bi se dorekle nekatere stvari. Eden od pogojev za vstop v noviciat v Sveti samostan je najmanj dve leti postulata, ne samo zaradi predhodnega učenja italijanskega jezika, temveč predvsem zaradi potrebne zrelosti kandidatov.

Sprejem kandidatov z raznimi boleznimi: nekateri fantje z virusom HIV so zaprosili za vstop med kandidate. S strani generalnega tajništva za vzgojo je bilo sporočeno, da se lahko sprejemajo samo kandidati, ki so fizično, duševno in duhovno zdravi, kakor to predvideva že dokument V Frančiškovi šoli (št. 56, 60, 98, 126).

Novi generalni asistent CEF: na rednem generalnem kapitlju se bo volilo novo generalno vodstvo. Po tradiciji so generalni asistenti za CEF prihajali iz nemške, hrvaške in slovenske province; sledeč temu seznamu naj bi bila sedaj na vrsti slovenska provinca. Seznam možnih kandidatov se je razširil, tako da so se poleg slovenskih omenjali tudi drugi bratje iz omenjene federacije. O tem bo še govora na naslednjem srečanju CEF spomladi 2019.

Nova članica CEF: Anglija-Irska, ki je kustodija ameriške province OLA (Our Lady of Angels – Marija Angelska), bi rada prešla v našo federacijo iz več razlogov: teritorialna bližina (praktičnost), kultura, mentaliteta, ekonomski razlogi. Kustos p. Ciprian Budău je o tem že govoril s prov. ministrom OLA, z generalnim asistentom CFF (federacija ameriških provinc) in z generalnim asistentom CEF, sedaj se morajo o tem izreči tudi bratje iz kustodije, ki imajo izredni kapitelj leta 2019. Prisotni na srečanju smo bili odprti za sprejem kustodije v CEF, zadnjo besedo pa bo imel generalni minister s svojim defnitorijem.

V vsakem primeru pa bo Anglija-Irska ostala kustodija province OLA.

Skupna univerza manjših bratov v Rimu: proces za skupno univerzo se nadaljuje. Sedaj je treba videti, kaj meni o tem novo generalno vodstvo kapucinov. Eno od odprtih vprašanj je povezano z začetno vsoto, ki bi jo vsak od treh redov zagotovil za zagon univerze. Na začetku naj bi bila dva sedeža univerze (Antonianum in Seraphicum), po nekaj letih pa se bodo dokončno odločili, kako naprej. Izredni generalni kapitelj je izrazil podporo generalnemu ministru za nadaljevanje postopka.

Giovani verso Assisi: napravili smo refleksijo o letošnjem srečanju v Assisiju v mesecu avgustu. Srečanje je bilo organizirano zelo dobro, končno poročilo odgovornega p. Simonea Tenutija pa bomo prejeli tudi mi.

Naslednja srečanja:

Od 23. do 27. aprila 2019 bo srečanje ponovincev CEF (t. i. Juniorentreffen) v Zagrebu, istočasno pa se bo tam odvijalo tudi srečanje provincialov CEF. Tema srečanja ponovincev bo molitev oz. kontemplacija.

Od 9. do 13. decembra 2019 bo srečanje provincialov CEF na Nizozemskem.

Od 14. do 18. aprila 2020 pa bo t. i. Juniorentreffen v Sloveniji.

p. Igor Salmič
prov. minister

OBVESTILA

■ BOŽIČNO-NOVOLETNO SREČANJE Z NAŠIMI STARŠI

2. januarja 2019 ob 10. uri bo v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju tradicionalno srečanje staršev in sorodnikov naših patrov, bratov in bogoslovcev. Srečanje bomo začeli s skupno mašo, nato pa bomo naše druženje nadaljevali v refektoriju samostana. Dragi bratje, prosimo vas, da osebno povabite svoje sorodnike na to srečanje.

■ SREČANJE PREDSTOJNIKOV S PROVINCIALNIM VODSTVOM

Srečanje bo 29. in 30. januarja 2019 v minoritskem samostanu bl. Antona M. Slomška v Olimju. Pred tem ste predstojniki povabljeni, da se vsaj en dan udeležite študijskega dneva za gvardijane, ki ga pripravlja KORUS, in sicer 9. in 10. januarja 2019 pri Sv. Duhu pri Škofji Loki.

■ DAN POSVEČENEGA ŽIVLJENJA

Praznik Jezusovega darovanja v templju, 2. februar 2019, je na poseben način posvečen zahvali vesoljne Cerkve za dar Bogu posvečenega življenja. Vsi bratje smo povabljeni, da se skupaj z našimi škofi v svojih škofijah zahvalimo za dar redovništva.

■ PROVINCIALNI DAN

8. februarja 2019 bomo v samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani obhajali provincialni dan, ki je obenem določen kot dan permanentne vzgoje za vse brate v provinci.

■ MINORITSKE DUHOVNE VAJE

Od 17. do 22. februarja 2019 bodo v Olimju potekale duhovne vaje za brate, ki jih bo vodil p. Martin Kmetec. Gvardijani ste naprošeni, da v poročilu na srečanju predstojnikov s provincialnim vodstvom konec januarja 2019 že sporočite, kdo iz vaše skupnosti se bo udeležil duhovnih vaj v tem terminu in kdo v junijskem.

p. Jože Osvald
14. 3. (80 let življenja)
29. 6. (50 let duhovništva)

p. Jože Lampret
23. 1. (70 let življenja)

p. Slavko Stermšek
29. 6. (40 let duhovništva)

p. Roman Tkauc
8. 12. (40 let duhovništva)

p. Janez Šamperl
4. 10. (40 let slovesnih zaobljub)

p. Andrej Šegula
29. 6. (25 let duhovništva)

br. Franc Svetličič
25. 1. (60 let življenja)

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

V pričakovanju Jezusovega rojstva in prestopa v novo leto se s tem zapisom oziram nazaj v pretekla dva meseca našega redovnega življenja in pastoralnega dela.

Potem ko smo se bratje počasi navadili drug na drugega po personalnih spremembah, ki so se zgodile avgusta, smo vstopili v bolj intenzivno bratsko življenje. K temu je najprej pripomogel praznik sv. Frančiška Asiškega. Tridnevno praznovanje se je zvrstilo po vseh treh ptujskih župnijah. Letošnji voditelj je bil p. Danilo Holc, ki je v novem pastoralnem letu tudi prevzel duhovno oskrbo vseh treh ptujskih frančiškovskih bratstev.

Sv. Frančišek nas spodbuja, da radi molimo tudi za naše pokojne brate in sorodnike. To nam je bilo še posebej blizu v mesecu novembru. Konec oktobra nam je uspelo tudi preurediti minoritski grob na ptujskem pokopališču. Pokojni bratje imajo sedaj dostojno urejen kraj zadnjega počitka in tudi verniki ter sorodniki pokojnih bratov so pritrjevali, da so si zaslužili takšno ureditev.

Področni kapitelj, ki smo ga obhajali v našem samostanu skupaj z brati iz minoritskega samostana sv. Antona Padovanskega – Turnišče in bratoma iz filialne hiše – Dornava, nam je nudil priložnost, da smo lahko poživili gorečnost za skupno molitev brevirja po naših bratstvih.

Na Ptujju se radi ponašamo s sv. Viktorinom Ptujskim in tako nam je bila dana priložnost, da smo lahko slovesno obhajali njegov godovni dan. Provincialni minister p. Igor Salmič je vodil slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Jurija in nas lepo nagovoril ter spodbudil, da bi bili tudi mi danes dostojni nasledniki sv. Viktorina in takratnih kristjanov. Seveda nas tudi mesečni Viktorinovi večeri v samostanu spodbujajo k temu, da bi rastle v veri in bili pravi pričevalci.

Pastoralno delo v ptujskih župnijah postaja vedno bolj intenzivno, saj smo v močnih cerkvenih časih. Birmanska pastorala nas vodi k temu, da mladim kandidatom za birmo omogočamo duhovna srečanja ob koncu tedna pri Sveti Trojici ter bolj intenzivno vključevanje v župnijsko življenje (skupaj z njihovimi starši seveda). Tudi mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikl je v Mariboru pripravil srečanje za vse birmance mariborske nadškofije in mladim omogočil doživeti dan vere – kot poglobljanje v vero in hkrati izkušnjo, da niso sami, ampak obstaja veliko občestvo, ki mu pripadajo in v katerem naj bi ostali tudi po birmi. P. Andrej Feguš je bil še posebej intenzivno vključen v program dogajanja.

Zahvalna nedelja nas je vodila k temu, da smo se zmogli bolj izrazito zahvaljevati Bogu za prejete duhovne in telesne dobrine v tem letu, prav tako pa smo se zahvalili ljudem okrog nas, ki so nam pomagali na najrazličnejše načine. Velikodušnost faranov se je ponovno pokazala tudi ob ‚zbirci‘, ko so nas obdarili s pridelanimi darovi

in pokazali skrb za brate v samostanu. Zahvalna nedelja je bila tudi priložnost, da so se zakonski pari zahvalili drug drugemu za skupna leta zakonskega življenja, mi pa njim za njihovo pričevanje vrednote zakramenta svetega zakona.

God sv. Cecilije nas je vodil tudi k temu, da smo v vseh treh župnijah namenili pozornost našim starejšim, mlajšim in najmlajšim pevcem, ki skrbijo za polepšanje naših bogoslužij.

Teden Karitas nam je dal priložnost, da smo več časa in pozornosti namenili župnijskim Karitas in v cerkvi sv. Petra in Pavla izpeljali dekanijski dobrodelni koncert, ki je bil dobro obiskan. Zbrana je bila tudi lepa vsota denarja za pomoč ljudem, ki bodo v stiski.

Ob redovnem življenju in pastoralnem delu smo seveda vpeti tudi v delo, ki je povezano z materialnimi dobrinami in nepremičninami, katerih oskrbniki smo. Uspeli smo obnoviti streho mestnega stolpa in upamo, da bo nekaj let zdržala, dokler ne bo mogoče uresničiti temeljite preнове, po kateri kliče streha. V skrbi, da bi dobro izkoristili prostore in bi imeli tudi pravo namembnost, smo se lotili urejanja župnišča pri Sv. Ožbaltu, kamor se bo vselila družina, ki bo pomagala v tamkajšnji župniji. Veseli smo, da smo obnovili kapelo na pokopališču in ji dali ne samo lep zunanji izgled, ampak tudi notranjost. Verniki imajo še vedno radi mašo zadušnico po pogrebu v tej kapeli. Pripravljamo tudi načrte za delno preureditev in obnovo samostanskih kletnih prostorov in pritličja z dvoriščem.

Adventni čas, v katerega smo vstopili, nas vabi k osebni poglobitvi naše vere in pripravi na Odrašenikov prihod, pa tudi k zavzetemu pastoralnemu delu z verniki, ki se želijo dobro pripraviti na praznovanje Gospodovega rojstva. Tako imamo v teh dneh veliko pastoralne pomoči, predvsem spovedovanja po župnijah in duhovnih obnov. Miklavževanje in adventne delavnice za otroke, ki so bili dobro obiskani po naših župnijah, so nam omogočili nagovoriti otroke in starše, da bi lepo in duhovno preživeli adventni čas.

Praznik Brezmadežne smo obhajali s slovesnimi mašami in v samostanu s procesijo po večerni maši v križnem hodniku. Pred nami je božična devetdnevica, v katero želimo vključiti čim več otrok, mladih in starejših, da bi se tako resnično vsi dobro pripravili na Jezusovo rojstvo.

Tudi vsem vam želimo, da bi ob postavljanju jaslic in skrivnosti Božjega učlovečenja doživljali neizmerno Božjo ljubezen in dobroto ljudi. V novem letu 2019 naj vas spremljata Božji blagoslov in priprošnja Device Marije!

p. Milan Kos

Filialna hiša sv. Doroteje

Debeli lük gnije, droben pa je okusen – dober, pridite na pokušino, dokler ga je še kaj. Sedaj že veste, da se oglašam iz Dornave. Dva brata sva se ujela, deliva si skrbi in veselje, delo in potreben oddih.

Brata Janka težijo nekatere stare bolezni, tako da je bil par dni v bolnišnici na Ptujju. Sedaj je že v pravi formi, delovni vnemi. Bogu hvala. Poleg rednega dela (verouk, delo s skupinami in drugo) se p. Janko z veliko vnemo posveča delu z ministranti. Učinek je že viden, šest novih mini-

strantov, s katerimi se redno srečuje in jih oblikuje.

V nedeljo, 21. oktobra, smo poromali z župnijskimi sodelavci, tj. ŽPS, pevci, Karitas in biblično skupino ter njihovimi družinami v Makole k našemu rojaku g. Tonetu Kmetu. Najprej smo se ustavili na dvorcu Štatenberg. Gospod Kmet nam je uredil strokovno vodstvo po dvorcu in kletarja za vodenje po kleti. Dvorec je bil po vojni povsem izropan. V zadnjem času pa so sobane spet opremljene z različnim stilnim pohištvom, ki ga je dvorcu podarila neka družina iz Ljubljane.

Po ogledu dvorca in kleti smo se odpravili v Makole, rojstno župnijo našega pokojnega sobrata Janeza Žnidarja. Tam smo načrtovali večernice v cerkvi, druženje v učilnici in skupno pogostitev, ki smo jo imeli s seboj. Sledilo pa je popolno presenečenje. G. Tone Kmet nas je najprej popeljal v gasilski dom, kjer je bilo vse pripravljeno kot za poroko: mize, krožniki, kozarci ter hrana in pijača. Domačini so imeli tisti dan srečanje zakoncev jubilarntov in par ur smo preživeli skupaj ter med seboj podelili vse dobre. Družabnih iger, petja in smeha ni manjkalo. Zvečer smo si ogledali še župnijsko cerkev, za kaj več pa ni bilo več časa. Litanijske odpeve v čast Devici Mariji pa smo nazaj grede prepevali vse do Lovrenca.

Martinovo nedeljo, pri nas drugo žegnanje, smo letos obhajali na sam dan, 11. novembra. Gost pri obeh mašah je bil naš provincial p. Igor

Salmič, ki je lepo in bogato nagovoril vernike, pri deveti maši pa še posebej otroke. Obisk je bil lep in tudi vreme nam je služilo. Po obeh mašah je bila zunaj pogostitev za vse. Po pozni maši pa je p. Igor blagoslovil tudi vino, ki so ga gospodarji prinesli za župnijsko vino. Vas zanima, koliko? Ni skrivnost, 120 litrov ga je v kleti. Ko dozori in se umiri, pridite na pokušino.

Na zadnjo nedeljo v cerkvenem letu pa imamo vsako leto srečanje zakoncev jubilarntov. Letos se je srečanja udeležilo 11 parov. S šopki na prsih so ponosno prihajali v cerkev, posedli na svoja mesta in maša se je pričela. Prepeval je župnijski pevski zbor. V nagovoru sem naredil povzetek preteklega in jih spodbudil k zvestobi in ljubezni še naprej. Sledilo je skupno kosilo v našem župnišču. Nikomur se ni mudilo, kar je dober znak, da jim je bilo lepo.

Sedaj pa že načrtujemo adventni in božični čas, ki je zelo bogat in primeren za globlje oznanjevanje.

p. Emil Križan

Minoritski samostan sv. Frančiška

Lep pozdrav iz Pirana. Mir in dobro vsem, ki boste prebiralali te vrstice. Od zadnjega pisanja je kar nekaj časa in tudi nekaj materiala se je nabralo. Po prihodu smo prebijali led in ga, upam, tudi prebili. Tu v Piranu je vedno kaj novega, tako da ni dolgčas. P. Roman je uspešno prestal birmo v strunjanski fari. Pater je tako v redu, da še birmanci, čeprav so že po birmi, vztrajajo, kar je tu redkost še bolj kot npr. na Štajerskem ali tam okoli. Kljub svojim zdravstvenim težavam se z veseljem odpravi med mlade. Deluje zdravilno. Upamo, da se bo teh mladih kaj prijelo.

P. Janez pa vneto išče delo po samostanu, kje je treba kaj popraviti, zvrtni, zadelati ipd. Dela mu ne zmanjka. Ko pišem te vrstice, se je vrnil z operacije na očesu (siva mrena). Videti je v redu, saj je prišel nazaj brez »zadelanih« oči. Danes to kar hitro rešijo in ni več »cartanja« v bolnišnici. Naredijo, pa greš in »kaj bo, pa bo«. Ampak p. Janez vse to lepo in močno prenaša.

Br. Robi pa se ukvarja z vsemogočimi stvarmi. Ko je gneča, pride še kaj zraven, da je še večja gneča. Ampak z Božjo pomočjo nekako gre. Pomagam v župniji kot katehet in pri pevskem zboru se tudi nekaj sučem. Kar uporabno, če si mini glasbenik in da ohranjaš kondicijo. Začel sem tudi s študijem italijanščine. »Molto bene« že gre, pa še kakšna beseda.

Pri nas se še vedno obrne kar lepo število ljudi. Hvala Bogu, saj imamo kaj pokazati. Eni pridejo iz radovednosti, drugi zaradi umetnosti in potem so še tisti, ki se v cerkvi radi ustavijo in kaj zmolijo. Praznovali smo 700-letnico naše cerkve. Sama slovesnost je bila dobro pripravljena in izvedena. Imeli smo zbor iz Celja in priložnostni orkester, ki sta bogoslužje naredila še bolj veličastno. Nagovoril nas je nadškof in metropolit Franc Zore. Somaševanju so se pridružili škofje Andrej Glavan, Stanislav Lipovšek in Jurij Bizjak ter hrvaški provincial p. Josip Blažević in naš p. Igor Salmič. Hvala tudi vsem bratom iz province za udeležbo

na tej slovesnosti. Prisotnih je bilo tudi nekaj drugih bratov v duhovništvu in redovništvu. Ko pišem te vrstice, pa se že pripravljamo na mednarodni simpozij o Carpacciu. Skratka, dela ne zmanjka. Hvala p. Slavku Stermšku za vso pomoč pri izvedbi 700-letnice naše cerkve in sedaj pri simpoziju. Ko prideš na novo, je malo problem, če nisi od začetka zraven pri organiziranju in izvajanju teh dogodkov. Bil je prekratek čas za vse »preštudirati«. Zato hvala vsem za pomoč.

Vabilo v Piran še vedno velja. Najavite se in ste dobrodošli. Če pa pozna kdo kakšno gospodinjo, ki bi prišla malo na slovensko obalo, se toplo priporočamo.

V prihajajočih praznikih vam iz piranske skupnosti želimo, naj vas spremlja Božji blagoslov. Naj vas notranje napolnijo z veseljem, mirom in ljubeznijo – le tako boste lahko vse to delili z drugimi. Mir in vse dobro.

br. Robi

Minoritski samostan sv. Vida

»Kar takole noter,« nam je na izpitu vedno ponavljal prof. prava dr. Močnik. Za nekatere so duhovni uvodi brez zveze. Torej začenjam z oktobrom. Na Frančiškov praznik smo se pripravljali s tridnevnicco. Kot običajno jo je vsak večer vodil drug pater. Po slovesnem bogoslužju smo imeli skromno otvoritev doma p. Miha Drevenška. Trak je prerezal predsednik FD br. Jože Kozel, Frančiškovi pa so za vse navzoče pripravili bratsko pogostitev. Dom je sedaj opremljen z mizami in novo kuhinjo ter usposobljen za razna srečanja in skupine.

Ker smo z našim samostanom v Piranu posebej povezani preko naših skupin, ki rade zahajajo na sinje morje, sva se dva od Sv. Vida udeležila lepe slovesnosti ob 700-letnici posvetitve cerkve. Zelo je navdušilo lepo petje ... pa sem si mislil, kako nekateri bratje ne razumejo, kaj pomeni imeti dober zbor. Isto nedeljo smo imeli tudi prvo srečanje staršev birmancev. Dom je prvič pokal po šivih. Tu bi se rad zahvalil p. Damjanu. Zna in hoče delati z mladimi. Njemu smo v začetku, ko se še ni vedelo, kdo bo in kako bo, zaupali birmance. Zdaj vodi birmance on. Ker se je resno lotil dela z mladimi, tudi oni primerno odgovarjajo.

Življenje in delo FD

V nedeljo, 14. oktobra, smo Frančiškovi v Olimju obhajali dan duhovnosti. Olimje je že naša stalnica. Težko jih je pripraviti, da bi šli na duhovne vaje. En dan pa kar gre. Ta duhovni dan je vedno lepo doživetje. Biti duhovni asistent je zdaj lažje kot nekoč. Večino kateheze pripravijo bratje in sestre, zato se srečanje ponavadi malo zavleče. Posebej doživeto je bilo, ko je v rubriki »Bratje se predstavijo« vsak povedal svojo življenjsko zgodbo. Bolj kot se poznamo, bolj čutimo drug z drugim. Kot v vsaki družini je tudi tukaj: eni ne hodijo več, vendar jih ne izbrisemo iz matične knjige, tako imajo možnost, da se vrnejo. Od Frančiškovega praznika imamo v noviciatu enega fanta in eno sestro v postulatu. Nekateri bratje

in sestre so se udeležili dneva duhovnosti v Novi Gorici. 21. novembra smo obhajali kapitelj KB sv. Vida. Za predsednika je bil izvoljen br. Tonček Horvat, za podpredsednika pa br. Stanko Prapotnik. Med nami je bila tudi nova predsednica NS s. Fani Pečar.

Leto birme

Se pozna na vseh področjih. Birmanci so se lepo ujeli s katehetom p. Damjanom. Pozna se pri maši. Na nedeljo štetja je bilo pri maši 115 otrok, kar je za nas lepa številka. Na srečanju s škofom na Vrbanski je bilo naših baje največ. Pripravljamo birmansko srečanje staršev in birmancev. Ker nismo dobili dvorane, smo srečanje prestavili na januar.

Župnijska karitas

Je doživela notranji pretres. Dosedanjo voditeljico Nada Galun je zamenjala podpredsednica Vida Pignar. Nada Galun je bila od samega začetka zelo prizadevna za Karitas, za kar se ji župnija zahvaljuje. Z novo ekipo skušamo peljati voz naprej. Malo je drugače, pridružili sta se nam dve novi sodelavki.

Priprava na božič

Tudi letos bomo pripravili devetdnevnicco. To bo tudi naša duhovna obnova za vso župnijo, posebej za župnijske skupine, ki sodelujejo pri devetdnevnicci. Čakali smo na MINPS, pa ni duha

ne sluha. Zato drugo ne preostane kot »uzdaj se vase«. Bomo pač nekaj spravili skupaj.

Kako pa je pri nas v samostanu? P. Anton Borovnjak je postal ekonom. Ločili smo knjige in blagajne za župnijo in samostan ter Sela. Drugače pa smo še v fazi prilagajanja. Načelno se ne kregamo, saj večinoma ne vemo, kje je kdo. Prav ima p. Marijan: »Pustimo stat,« torej času čas. Molimo, da bo bratstvo rastle in mi z njim.

Vidovski pozdrav

p. Tarzicij

Minoritski samostan Svete Trojice

Ker čas dobesečno drvi in je napočil čas, da se spet oglasimo iz tega haloškega konca naše province, ki je pred nekaj dnevi bila odeta v lepo belo in nedolžno snežno odejo. Toda ta odeja je vzdržala samo dan ali dva in sedaj je spet vse zeleno, razen gozdov, ki so oblečeni v razne odtenke jesenskih barv.

Za razliko od drugih samostanov oziroma samostanskih skupnosti pri nas v hiši ni bilo pretresov ali premestitev, tako da se je po obnovitvenih delih v samostanu spet vse bolj umirilo. Poleti, ko smo obnavljali samostanske sobe, smo se sicer selili iz sobe v sobo, sedaj pa je napočil čas zatišja. Celo poletje pa je bilo zelo živahno na naši cerkveni strehi in na zvoniku, saj sta cerkev in zvonik dobila novo preobleko. Mojstri so skrbno opravili delo na cerkvenem objektu, tako da bi moral biti sedaj mir za dlje časa. Bogu hvala za varstvo, da se ni nikomur nič pripetilo. Mimoidoči so zelo občudovali drznost in pogum teh delavcev na strehi.

Ko je bilo počitnic konec, je naša hiša spet zaživevala zaradi mladih in različnih skupin, ki se želijo duhovno »ojačati« za svoje nadaljnje življenje. Vsak teden je pri nas nova skupina, tako nam ne primanjkuje mladostne razposajenosti. Kaj več pa bodo o teh zadevah napisali tisti, ki so bolj merodajni za te reči.

Poleg teh duhovnih vaj pa imamo veliko pri-

ložnosti, da pomagamo tudi drugim župnijam v Prekmurju, Slovenskih goricah, na Dravskem polju in seveda tudi na Haloze ne smemo pozabiti. Glede tega je kar pestro in Bogu hvala, da nam zdravje ne nagaja preveč.

Ob koncu, preden zaključim to svojo pisarijo, vse v provinci in izven nje lepo pozdravljam, ter že sedaj vsem želim VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BOŽJI BLAGOSLOV V NOVEM LETU 2019!

p. Benjamin Mlakar

Minoritski samostan Matere Božje

Starozavezni modri Pridigar je zapisal, da ima vsaka reč svoj čas:

*»Čas za rojevanje
in čas za umiranje;
čas za sajenje
in čas, da se vsajeno izruje.*

...

*Čas za metanje kamnov
in čas za zbiranje kamnov«
(prim. Prd 3,1ss.).*

Naj takoj omenim, da kamnov pri nas ne mečemo niti jih v teh trenutkih ne zbiramo. Lahko pa povem, da smo pred nekaj dnevi že imeli toliko snega, da bi kakšno sneženo kepo vendarle lahko zalučali ...

In če sem že začel z mislimi starozaveznega modreca, tudi ugotavljam, da je napočil »čas za pisanje« prispevka za SPOROČILA. In če k vsemu dodam še njegove sklepne misli, da so »besede modrih kakor bodice in reki zbranih pregovorov kakor zabiti klini ...« (prim. Prd 12,11), potem naj povem, da bom s svojimi besedami daleč od »modrih besed«, pa četudi se lahko vmes prikrade kakšna »bodica« ali »zabiti klin«.

Od zadnjega poročanja se je pri nas na Ptujski Gori zgodilo kar nekaj stvari. Romanja so sicer malo ponehala (seveda tista ,uradna'). To pa nikakor ne pomeni, da nas ne obiščejo razne druge

skupine tako romarjev kakor turistov ali šolarjev. In tudi njim moramo biti vedno na razpolago.

V mesecu septembru se je začelo novo šolsko leto, povezano z veroukom, ki ga je letos na svoja ramena v celoti sprejel župnik in rektor bazilike p. Martin Gašparič. Kar štiri dni v tednu je zaposlen z veroučenci in seveda tudi z raznovrstnimi problemi, ki se ob tem redno pojavljajo. Sem sodijo še razna srečanja tako na župnijski kakor tudi na dekanijski ali škofijski ravni.

V mesecu oktobru pa smo prav posebej zabeležili kar nekaj pomembnih dogodkov. Najprej smo obhajali praznik našega ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega. Slovesnost je bila sicer bolj skromna zaradi majhne udeležbe, vendar pa na svoj način bogata in doživeta. Malo večje število božjega ljudstva se je v omenjenem mesecu zbralo ob drugi obletnici posvetitve kipa Fatimske Marije, in sicer 13. oktobra zvečer. Slovesno bogoslužje in procesijo z lučkami je ob tej priložnosti vodil ljubljanski pomožni škof dr. Franc Šuštar. V svoji pridigi je poudaril predvsem pomen češčenja BDM, ki je tudi naša Mati in priprošnjica pred prestolom Božje milosti ter pri svojem sinu Jezusu Kristusu.

Na škofijskem srečanju ministrantov v Mariboru, ki je potekalo 20. oktobra, pa so nas razveselili naši ministranti, ki so na kvizu o splošnem poznavanju svete maše in cerkvenega leta osvojili prvo mesto in prejeli prehodni pokal.

V mesecu oktobru je bil p. Martin skupaj s p. Ernestom Benkom na misijonu v župniji Vir pri Domžalah. Domov se je vrnil s pozitivnimi občutki, kar daje upanje, da bo vsajena beseda gotovo obrodila sadove.

Mesec november je bil na začetku v znamenju spomina na naše rajne. Na praznik vseh svetnikov smo se popoldne zbrali v baziliki, kjer smo brali spomine in molili za pokojne, nato pa še na pokopališču, kjer smo blagoslovili grobove. Zvečer ob 18. uri pa smo v baziliki molili rožni venec za vse pokojne.

Že naslednji dan, 2. novembra, nas je zapustil p. Vito Muhič. Kar šest mesecev bo svoje pastoralno delo opravljal med našimi vojaki na Kosovu. Vsi smo mu zaželeli obilo blagoslova pri njegovem poslanstvu in pri delu za mir, ki ga tamkajšnje prebivalstvo v polni in zvrhani meri res potrebuje. V nedeljo, 18. novembra, smo popoldne z župnijskimi sodelavci poromali v Slovenske Konjice. Župnik, arhidiakon g. Jože Vogrin, je bil obiska nadvse vesel in nas je celo pogostil z malico ter pijačo. Hvaležni in navdušeni nad njegovim gostoljubjem smo se v ne preveč poznih urah vrnili na svoje domove.

Pred praznikom Kristusa Kralja veseljstva (24. novembra) smo začeli z adventnimi delavnicami za otroke. Potekale bodo štiri zaporedne sobote, tj. do 15. decembra. Če je res, da se po jutru dan pozna, potem smemo reči, da smo »zadeli«. Delavnic se udeležuje okrog 30 mladih in otrok.

Prav danes, ko pišem te vrstice, pa smo začeli tudi s pripravami na obisk Miklavža. Ta je svoj obisk pri nas napovedal v nedeljo, 2. decembra, po sveti maši ob 8. uri. Otroci se njegovega prihoda že nadvse veselijo, predvsem najmanjši; malo tudi zato, ker so baje slišali, da ne bo parkeljnov. In še ena zadeva se bo dogajala pri nas istega dne. Popoldne ob 16.00 bo namreč v naši baziliki koncert priznane glasbene skupine New Swing Quartet, ki ga organizira tukajšnje turistično društvo.

V adventnem času, pripravi na Kristusov prihod, bomo na poseben način obeležili tudi praznik

Brezmadežne, ki na Gori sovпада z obletnico imenovanja ptujskogorske cerkve za baziliko. Že zdaj pa vam bratje tukajšnjega samostana želimo veselo pričakovanje prihoda našega Odrešenika ter obilo blagoslova ob prihajajočih praznikih.

p. Milan Holc

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Prav lep adventni pozdrav iz olimskega samostana. Naša bratska skupnost se skupaj z župljani skrbno pripravlja na božične praznike. Pridne sodelavke Karitas, ki so za svoje samarijansko delo letos poleti prejele občinsko priznanje, so nam tudi letos pripravile lepe adventne venčke, ki smo jih na prvo adventno nedeljo v cerkvi blagoslovili in so jih ljudje odnesli na domove, da jih bodo spominjali na prihod Odrešenika

sveta in Kneza miru. Počastili smo tudi god apostola Andreja s sveto mašo v njegovi cerkvi nad Olimjem, pozabili pa nismo niti na sv. Frančiška Ksaverija, ki mu je posvečena stranska kapela v župnijski cerkvi. Na to nedeljo nas je obiskal tudi Miklavž in otroke obaril z majhnimi darili.

Najprej pa pogledjmo nazaj v kroniko in opišimo nekaj dogodkov iz preteklih mesecev. Oktober – vinotok, mesec, pomemben za naše vinogradnike in pridelovalce vin, je bil sončen in nenavadno topel. Tudi naš samostan, cerkev in stara lekarna niso samevali. Obiskovalci so si kar podajali kljuke in vsi smo imeli dela čez glavo. V tem jesenskem času smo v romarskem domu gostili kar nekaj skupin. Sestra Štefka je pripeljala več skupin v naš dom, tako molivce za duhovne poklice kot tudi skupino stalnih diaconov. Obiskali so nas tudi posamezniki, ki bi radi nekaj dni preživeli v tišini srca in duha v našem domu. Take je sprejemal p. Ernest. Prvo nedeljo v oktobru smo pri obeh sv. mašah imeli med sabo sodelavke založbe Družina, ki so nam po maši predstavile njihove revije in knjige. Ali bo zato kaj več naročnikov, bomo videli na začetku novega leta.

P. Ernest se je z romarji iz Rogaške sredi meseca odpravil v Međugorje, ostali pa smo pridno prodajali čajčke in razlagali slavno zgodovino Olimja romarjem in turistom z vsega sveta. Te dni so k nam prišli tudi vodilni hodže iz Kuvajta in Savdske Arabije, zanimiva zbirka ljudi, ki prinesejo svojim denar za gradnjo džamije, k nam pa pridejo iskat zdravja zase ter svoje številne žene in otroke. Z njimi ni takih težav, kot jih imamo z azilanti, ki vsak dan množično prihajajo čez hrvaško mejo in nam delajo velike preglavice.

P. Ernest se je na misijonsko nedeljo odpravil na Vir pri Domžalah, kjer je imel misijon. A delo doma se ni ustavilo, zunaj pred samostanom in pod njim so delavci vrtnarstva začeli preurejati naša zeliščna vrtova in park okrog samostana. Po svetopisemsko bi lahko rekli: »Glej, vse delam novo.«

A mi si želimo, da bi na novo razrahljali tudi

duhovno trdoto in zapuščeno naših faranov, ki se bolj ukvarjajo s turisti in svojimi zemeljskimi zadevami kot pa z Bogom in skrbjo za rešitev svojih duš. Temu primerno se bratje na srečanjih ŽPS in Karitas z bližnjimi sodelavci posvetujemo, kako naj bi nam to uspelo.

Prav praznik vseh svetih na začetku novembra našim faranom odpira srce in dušo za molitev in prošnjo k Bogu za rajne. Tudi letos smo ta dan slovesno obhajali dopoldansko mašo v župnijski cerkvi, popoldne pa smo se s sv. mašo na pokopališču ter molitvijo in branjem spominov povezali z vsemi našimi rajnimi. Bog nam je bil naklonjen, saj je vreme zdržalo do konca sv. maše, nato je začelo rahlo deževati. Kljub praznikom smo imeli vse dni veliko obiskovalcev in polne roke dela v zeliščni lekarni. Po dolgi in izredno lepi in topli jeseni se moramo vsi pripraviti na zimske tegobe in bolezni. Tako je te dni zbolel tudi p. Ernest, ki se je vrnil z misijona na Viru. Ja, vsako leto se nam vsem pozna, da je doba našega življenja omejena na sedemdeset ali osemdeset let, kot pravi psalm. Ob skrbi za naše dušno zdravje smo na novembrskem kapitlju odločili, da bi nam koristil tudi dan telesnega počitka. Konec novembra smo zato najeli domačina, ki nas je nadomestil v zeliščni lekarni, mi pa smo odšli proti Gornjemu Gradu, da si ogledamo veličastno cerkev, kjer so našli svoj mir mnogi ljubljanski škofje. Pogledali smo si tudi cerkev v Radmirju, kjer se hranijo znameniti mašni plašči in drugi dragoceni cerkveni predmeti. V Novi Štifti smo se priporočili Mariji, ki nam je letos pomagala, da smo brez večjih pretresov preživeli poletje in so naši kmetje pridelali obilico jesenskih dobrot. Domači župnik nam je povedal, kako Marija na čudežen način pripravi romarje, da se v njeni cerkvi spravijo z Bogom in med seboj.

Ob koncu meseca novembra smo v samostanu sprejeli kandidata Francija Suhodolčana iz župnije Sevnica, ki bi rad spoznal delo in življenje manjših bratov ter se jim pridružil v skupnosti.

V naši kuhinji je že zadišalo po Miklavževih dobrotah, ki jih ne bomo deležni le mi, ampak

tudi vsi tisti, ki si jih zaradi revščine ali bolezni ne morejo privoščiti. Tako jim naši sodelavci Karitas s temi darovi pokažejo, da nismo pozabili nanje. Še bolj pomembno pa je to, da vsi skupaj ne pozabimo na veliko dobroto, ki nam jo je izkazal Bog Oče, ko nam je na božično noč poslal na svet svojega ljubljene Sina, Kneza miru in našega Odrešenika. Dogodek naj nas in vas poveže v bratski ljubezni, dobroti in v veselju, saj smo po tem Otroku postali dediči nebes. Naj nas Božje Dete blagoslavlja in varuje tudi v novem letu, ki prihaja.

p. Rufin in sobratje iz Olimja

Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja

Tudi v Ljubljani smo 23. septembra 2018 uradno vstopili v letni čas, ki mu pravimo jesen. Smo v pričakovanju zime, ki je že pokazala svoje bele zobe, a ne za dolgo. No, upamo, da bo nadaljevanka prišla kmalu in bo imel naš brat Klemen Slapšak opravka s snegom. Te dni je že uredil stroj za metanje snega.

Kar v začetku moram povedati, da smo se ‚prišleki‘ kar dobro ujeli z brati, ki so nas pričakali v samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja. Res je, da ne obvladamo še vseh skrivnosti, ki so povezane z alarmi, kodami za odpiranje jeklenih vrat in temu podobno.

To naj bo za uvod. Novice za naša Sporočila

bomo odslej pisali izmenično. To poročanje pred božičem sem želel napisati še sam, saj se je zgodilo kar nekaj odmevnih dogodkov v samostanu, župnijah in izven našega območja. Pojdimo po vrstnem redu.

Srečanje s hrvaškimi bogoslovci in postulanti je bilo letos v Sloveniji, in sicer v soboto, 20. oktobra 2018. Srečanja sta se skupaj z magistrroma udeležila oba provinciala. Srečanje se je začelo v našem samostanu v Ljubljani, kjer smo postregli z obilnim zajtrkom. Sledil je ogled našega semenišča. V nadaljevanju smo odšli v Postojno, kjer smo imeli sv. mašo, ogledali smo si Škocjanske jame in Lipico. Kosilo smo imeli blizu Lipice. Zaključek pa je bil na Dolenjskem, v kraju Krka. Več o tem boste prebrali v drugih poročilih. Povedati moram le to, da je bilo vreme toplo in prekrasno, temu primerno pa tudi razpoloženje.

V soboto, 22. septembra 2018, sem v imenu župnika p. Cristiana Balinta spremljal cerkvene pevce iz naše župnije na romanje k Mariji na Svete Višarje. Tam smo imeli sv. mašo z drugimi romarji. Popoldne smo obiskali še nekaj naravnih znamenitosti in imeli v Ratečah bogato kosilo. V ponedeljek, 24. septembra 2018, smo začeli z urejanjem parkirnega prostora ob zelenici, ki naj bi sčasoma postal prijeten kotichek za oddih in meditacijo – v ugodnem času in lepem vremenu seveda. V sredo, 26. septembra, se je v naši župniji odvila akademija za zdravstvene delavce. Večerno sv. mašo in nagovor je imel nadškof dr. Anton Stres. Po maši je bilo v župnijski dvorani srečanje s pogostitvijo. Dan pozneje so prispeli hrastovi tramovi, ki smo jih nekaj dni zatem začeli polagati na rob parkirišča, tako da smo prostor zelenice zaščitili pred vpadom avtomobilov na zeleno površino, kjer bi radi uredili župnijski – samostanski park. Delo je organiziral br. Klemen s svojim bratom in enim pomočnikom. Nekaj dni kasneje smo posejali še travo, ki sedaj lepo raste ob robovih hrastovih tramov. Bratje, ki smo na novo prišli v Ljubljano, smo se občinstvu predstavili 2. oktobra po večerni sv. maši, na tako imenovanem

Socialnem tednu z naslovom Solidarnost je več kot dobrodelnost. P. Janez je vmes zaigral še kakšno svojo pesem, da ni bilo preveč suhoparno. Naslednji dan smo praznovali tranzitus, na katerega so prišli tudi ‚Franciškoví‘ iz Sostra. Po maši smo se poveselili v župnijski dvorani.

V Piranu smo bili ob 700-letnici posvetitve cerkve. S ponovincem br. Andražem in bogoslovcem br. Klemnom smo že dva dni prej pomagali pri pripravi tega dogodka. V nedeljo so na pomoč za samo slovesnost prišli tudi ministranti iz župnije sv. Petra. Na slovesnosti v nedeljo, 7. oktobra 2018, se je zbralo lepo število naših bratov. Slovesnost je ob treh škofih in drugih duhovnikih vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Pri maši je igral orkester, pel je celjski zbor Collegium vocale, dirigiral pa prof. Metod Tomac. Po maši je bila pogostitev za vse zbrane. Katering je pripravilo podjetje Vivo z Dunajske ceste 125 v Ljubljani, za pijačo pa je poskrbel samostan sv. Frančiška Asiškega v Piranu. Sedaj samostan v Piranu čaka še mednarodni simpozij ob 500-letnici Carpaccieve slike in 700-letnici posvetitve cerkve. To se bo zgodilo 3. decembra 2018. Ko boste brali ta Sporočila, bo že vse mimo. Tudi tam bodo potrebovali mojo pomoč, saj sem že leto dni v pripravljalnem odboru. Na simpoziju bo o pomembnosti slike razpravljalo kar 16 razpravljavcev z različnih področij. Priprave so v zaključni fazi. Žal slike še ne bo v Piran. Prizadevanja za vrnitev slike v Piran tečejo dalje. V odboru smo prepričani, da bo znanstveni simpozij premaknil zadeve naprej, saj bo na njem sodelovalo precej strokovnjakov iz Italije.

V samostanskem delu (prvem nadstropju) smo 12. oktobra 2018 začeli z obnovo sob in polaganjem novega poda na hodniku. To delo se je zavleklo kar nekaj dni. Na pleskarje pa bomo morali še nekaj tednov počakati. V nedeljo, 14. oktobra 2018, smo bili povabljeni na kosilo v Javor. Tam je bila sv. birma. Zakrament sv. birme je birmancem podelil upokojeni nadškof dr. Anton Stres. Kosilo je bilo nadvse slovesno. Župnik p. Janez Ferlež je

bil razpoložen, saj je pri kosilu zaigral nekaj pesmi z mladim harmonikarjem. Nadškof je pohvalil njegovo pastoralno delo v obeh župnijah in mu zaželel še naprej obilo zdravja, sreče in Božjega blagoslova.

Obiskal nas je tudi naš misijonar p. Miha Benedikt Majetič. Njegov obisk je bil bežen mimohod, saj je moral po nekaj dnevih (22. oktobra 2018) na pot na neko srečanje svoje federacije.

V soboto, 27. oktobra 2018, smo v nastajajočem parku postavili železen križ, ki je bil nekoč postavljen ob vrtu na Zaloški cesti 58 v Ljubljani. Kamnit podstavek za križ je darovalo podjetje Gnom z Litijske ceste, ki je namestilo križ na določeno mesto. Zvečer istega dne pa je bila tudi molitev v duhu Assisija na Sv. Urhu. Ta čast je pripadla meni. Z menoj pa je bil še ponovinec br. Andraž Čebular. Vsi ostali bratje so bili zadržani. Pa še ena slovesnost je potekala tega dne. Zvečer je škof dr. Franc Šuštar v nekdanji bolniški stavbi blagoslovil prostore za novo skupnost center Chiara.

V nedeljo, 28. oktobra 2018, nas je za nekaj dni obiskal naš asiški sobrat p. Janez Šamperl, ki je iskal drugo mnenje glede operacije svoje noge. Mislim, da gre tokrat za operacijo kolena. Ni nam

točno znano, kaj so povedali slovenski zdravniki. Prvega novembra smo v samostanu prvič zakurili. V ogrevanih prostorih se odlično počutimo. V cerkvi je še dovolj toplo in tam bo gretje vključeno pozneje. V Piranu smo bili na permanentni vzgoji od 4. do 8. novembra 2018. Letos je bila obvezna meja 15 let slovesnih zaobljub. V torek, 6. novembra 2018, so bili povabljeni še ostali bratje iz province. Udeležba ni bila pretirana. Takrat je prišel med nas frančiškan dr. p. Andraž Arko, ki je s svojo svojskostjo navdušil in prepričan sem, da bomo odslej še raje molili. V sredo smo organizirali izlet v Rovinj, kjer smo si ogledali stolno cerkev sv. Evfemije. V tej cerkvi so okna piranske umetnice ge. Mire Ličen Krmpotić. Potem smo odšli v Limski kanal. Eno uro smo se vozili z ladjo in potem odšli na slovesno kosilo. Proti večeru smo se srečno vrnili v Piran in naslednji dan smo s kosilom zaključili permanentno vzgojo. S predavanji sta na tem srečanju sodelovala še provincial p. Igor Salmič in p. Janez Kurbus. Udeleženci so pohvalili ta permanentni vzgojni teden.

Brat Andraž Čebular se je v Nazarjah od 9. do 11. novembra 2018 udeležil srečanja za provinco redovnih ustanov Slovenije. Udeležili smo se tudi študijskega dne pri frančiškanih na Viču. To je bilo v sredo, 14. novembra 2018. O sinodi mladih v Rimu je spregovoril mariborski nadškof in metropolit msgr. Alojzij Cvikl. Potem smo bili povabljeni še na kosilo. Bilo nas je devet minoritov. Pohvalno!

Področni kapitelj za ljubljansko-primorsko regijo je bil 21. novembra 2018 v našem samostanu v Ljubljani. Manjkal je le p. Anton Zajc, ki pa je bil pravočasno obveščen. Verjetno ni mogel priti v Ljubljano. O tej zadevi smo poročali po elektronski pošti v Skupini minoriti. Vmes smo s pevci praznovali Cecilijin god. Vrstili so se razni sestanki na provincialnem, vzgojnem, dekanijem in župnijskem področju. P. Jože Lampret iz Olimja je v soboto, 24. novembra 2018, v našem samostanu zbral nekdanjo misijonsko skupino na posvet. V kapeli so imeli sv. mašo. Po njej so po-

pili kavo in čaj ter odšli nazaj na skupinsko delo. Pozno popoldne so končali in odšli na kosilo v mesto. V ponedeljek, 26. novembra 2018, je bilo popoldne na Ptujski Gori praznovanje sobratov godovnjakov. Med njimi sta bila brata Klemen Slapšak in Andraž Čebular, spremljala pa sta ju p. Franc Murko in p. Janez Ferlež. Slišali smo, da je bilo zelo živahno. Prav na ta dan pa so se prikazali tudi pleskarji iz Horjula, ki bodo v tem tednu zaključili z obnovo sob in samostanskega hodnika v prvem nadstropju.

Bolniška župnija je imela v torek, 27. novembra 2018, dekanijsko vizitacijo. Menda ni bilo hudo, saj sta bila oba brata izjemno vesela po končani vizitaciji.

V župniji sv. Petra, v Javoru in na Prežganju, pa tudi v bolniški župniji Sv. Križ se že pripravljajo na miklavževanje. Učijo se igrice, vadijo petje in pripravljajo skrivnostna darila. Morda tudi nas obišče Miklavž. Ni sigurno; pravijo, da se v prvi vrsti spomni le dobrih. Bomo videli, kako bo.

Naj omenim, da sta župniji Javor in Prežganje pred kratkim zamenjali avtomobil – staro za manj novo, pa tudi bolniška župnija je prodala stari avtomobil in danes (27. novembra 2018) dobila novo prevozno sredstvo. Šoferjem želimo srečno vožnjo. Želimo vam vesele, srečne ter milosti polne božične in novoletne praznike.

p. Slavko Stermšek

Pozdrav iz Assisija

Nekateri bi ga danes radi preimenovali kar v »capitale«, glavno mesto (sveta) – iz različnih razlogov. Prav na zadnjem definitoriju smo razpravljali o večjih pobudah v tej smeri ... V tem »modernem času« se zdi, da vedno bolj stopa v ospredje vprašanje: Zakaj hočejo vsi za teboj Frančišek? Odgovor na to vprašanje je bil že v zgodovini, danes pa je še toliko bolj skrivnosten in skrit. Vendar se ga skozi evangelij našega Gospoda da videti, začutiti ... vsekakor pa je daleč od

ekonomskih računic, želja različnih ekologov in gibanj, ki si ga želijo kot simbol za svoje dejavnosti in prizadevanja ...

Ta veliki odgovor bratje v Sacru Conventu tudi sami zelo aktivno iščemo, posebej sedaj, v času aktivne priprave na generalni kapitelj, na katerega bomo iz Sacra Conventa poslali kar nekaj novih pobud za naš red, za naše duhovno življenje in pričevanje v današnjem času. O konkretnih pobudah se bo seveda izvedelo, ko in če jih bo generalni definitorij uvrstil na dnevni red generalnega kapitlja, ki se bo vse do izbire novega ministra odvijal pri nas v Assisiju. A kapitelj je šele pred nami – zaviti v tančico skrivnosti delovanja Sv. Duha. Veliko stvari pa je že za nami: stvari, srečanj, dogodkov, ki so pustili večje ali manjše sledi – tudi v naši slovenski asiški perspektivi.

Za revijo Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna sem pred dnevi poslal daljše poročilo o izjemno lepem, duhovno in delovno bogatem druženju ob obiranju oljk v samostanskem oljčniku. To je res postalo nekaj posebnega! Skoraj istočasno s pisanjem tega poročila sem se lotil tudi pisanja za Družino. Tam sem si postavil simbolični delovni naslov: Asiška inventura 2018. Ne vem še točno, kako bom zvozil to pisanje, a o številkah gotovo ne bom pisal (ki hvala Bogu močno rastejo), pač pa o duhovnih stvareh, ki se ne dajo tehtati in meriti ...

Mislil da je prav, da za naša Sporočila napišem tudi nekaj konkretnih stvari ob koncu letošnjega leta, ki je bilo s strani vernikov in turistov rekordno obiskano. Z veseljem napišem, da so tudi romanja iz Slovenije v Frančiškovo mesto v stalnem porastu. Res je, da se spreminjajo nosilci romanj – a romarjev iz Slovenije je vedno več. Zelo pogosto pridejo mlade družine s svojimi avtomobili in ,dečico', to so večinoma naši bivši mladi romarji, ki bi radi svojim otrokom čim prej pokazali Assisi. V zadnjem času največ romarjev v Assisi pripeljejo veliki prevozniki (Aritours, Trud, Potepuh ...), nato sledijo občasna velika romanja (Ognjišče, Družna). Stalni, vendar ne

več večinski romarji pa prihajajo pod vodstvom Frančiškovihi bratov in sester iz Slovenije. Tu so še mladi iz Duha Assisija, ki niso samo romarji, ampak tukaj opravijo tudi duhovne vaje ... pa delovni tabori ... pa motoristi ... pa kolesarji ... in še in še ... Zelo dobro je preko slovenskih šol, ki jih vodijo šolske sestre, zastopana tudi Koroška. Nekateri romarji ugotavljajo, da sem tukaj kar dobro vprežen in izkoriščen, čeprav resnici na ljubo vodenje skupin predstavlja daleč najmanjši del mojega tukajšnjega življenja in delovanja. Leto je bistveno povezano z mnogimi razsežnostmi

življenja Sacra Conventa in asiške kustodije, posebej kulture, dialoga in komunikacije ter vsega, za kar sem kot definator zadolžen. Zato sem posebej vesel, ko lahko vsaj za trenutek izprežem in se posvetim recimo obiranju oljk s prostovoljci iz Slovenije. Letos je bilo rekordno leto ... Veselim se tudi, da sem si po štirih letih in pol življenja in dela tukaj prislužil oziroma mi je p. kustos dovolil iti za dva meseca v naš samostan v Bologno, in sicer predvsem zaradi poglobitve znanja italijanskega jezika, ki ga za svoje delo tukaj (včasih na »visokih obratih«) res nujno potrebujem. No, v tem času

(januar, februar 2019) me čakajo še pregledi za koleno v Ljubljani in pa predstavitev nove knjige o angelih po Sloveniji. Ne morem kaj dosti pomagati, a so zopet prišli ... čisto nova »angelska truma«. Tisti bratje in sestre (iz Duha Assisija in OFS) ter založba Ognjišče, ki mi pri tem pomagajo, so bolj ali manj navdušeni in knjiga bo do božiča zunaj. Tisto, kar me pri tem mojem »dodatnem« delu spodbuja in opogumlja, so male, drobne stvari ... recimo zapis, ki ga je v novo knjigo zapisala urednica in lektorica, asiška romarka mag. Hedvika Dermol Hvala.

Angeli, ki se vrstijo izpod peresa p. Janeza, so angeli vsakdanjega življenja, angeli, ki nas spremljajo na poti, nas opazujejo, usmerjajo in pomagajo. Ne kritizirajo, ne obsojajo, samo bivajo, iščejo našo notranjo luč in spodbujajo pri življenjskem poslanstvu. Na eni strani sledimo angelski preprostosti, na drugi pa zaznavamo bolj ali manj prikrito globoko Božje sporočilo.

V NOVO LETO Z NOVO ZBIRKO ANGELOV p. Janeza Šamperla

PRVI ANGELOV (v novi knjigi in v novem letu) DOBRA DELA ZAPISUJE

Angel, ki dobra dela zapisuje,
se nikoli ne huduje
in ne pritožuje,
ker ga silno veseli,
da ima opravka
le z dobrimi ljudmi.

Vse, kar se na svetu
tebi in meni in vsem
dobrega zgodi,
zapisuje,
gori v nebesih
pa se vse to
še bolj polno zarisuje.

Tvoj nasmeh je
tam še lepši,
ponujeni kozarec vode
mnogo večji.
Obisk bolnika
dvojno šteje,
če pa delaš za mir,
v nebesih sploh ni meje ...

Vse to se
kopiči in čaka,
da bo na sodni dan
sam Najvišji pogledal,
ali je tvoje prgišče ujelo kaj vode
in odžejalo vsaj kakšno srce ...

Angeli, ki se vrstijo izpod peresa p. Janeza, so angeli vsakdanjega življenja, angeli, ki nas spremljajo na poti, nas opazujejo, usmerjajo in pomagajo. Ne kritizirajo, ne obsojajo, samo bivajo, iščejo našo notranjo luč in spodbujajo pri življenjskem poslanstvu. Na eni strani sledimo angelski preprostosti, na drugi pa zaznavamo bolj ali manj prikrito globoko Božje sporočilo.

(Iz spremne besede
mag. Hedvike Dermol Hvala)

Knjigo p. Janeza Šamperla ČISTO VSAKDANJI ANGELI

lahko naročite
prek e-naslava:
roman.lenassi@siol.net
ali mobitela:
041 774 948 (Roman).

V prednaročilu bo cena
ugodnejša in dostava po
pošti hitrejša.

Avtor s sodelavci in predstavniki Založbe Ognjišče bo knjigo predvidoma predstavil:

- na Ptujski Gori – četrtek, 17. januarja, po večerni maši
- na Ptuj – petek, 18. januarja, Viktorinov večer
- v Piranu – soboto, 19. januarja
- v Ljubljani pri sv. Petru – nedeljo, 20. januarja, po sv. maši, ki se začne ob 9. uri (nato še druženje asiških romarjev in prijateljev sv. Frančiška)

NAJ VAS VSE ANGELSKA PREPROSTOST IN BOŽJE SPOROČILO SPREMLJATA V TEH SVETIH DNEVIH IN VEDNO. MIR IN DOBRO!

p. Janez Šamperl

IZ VZGOJNIH USTANOV

Srečanje ponovincev slovenske in hrvaške minoritske province

Megleno jutro v Ljubljani na soboto, dvajsetega listopada, dvatisočosemnanjstega leta. Celotna samostanska skupnost sv. Maksimilijana Kolbeja pričakuje obisk in začetek srečanja z brati Hrvati. Pripravljajo se še zadnje stvari, vsi hitimo, da bo vse tako, kot mora biti za samopostrežni zajtrk. Nekaj minut do osmih opazimo kombi, ki je zapeljal na naše dvorišče. Sedaj se prične naše bratsko srečanje. Veselje, ki ga doživimo v meglenem jutru, povzroči hrvaški provincial p. Josip Blažević, ki se je udeležil srečanja.

Bratski sprejem vikarja, gvardijana p. Slavka, ostalih bratov iz naše skupnosti ter skupni zajtrk, pri katerem se nam je pridružil provincial p. Igor Salmič. Tako smo se podkrepili za vse dogodivščine, ki so nas še čakale tisti dan. Čas se je ustavil, ker se ni mudilo, vse je bilo sproščeno – predokus nebeškega. Vendar se je tudi to končalo, dobrote so ostale, ker za zajtrk nismo mogli jesti še kosila. Ogled novega dela samostana s kapelo nas je pripeljal do spoznanja, da se moramo odpraviti na pot proti Postojni.

Pripeljali smo se v koprsko škofijo, kamor spada postojnska župnija z župnijsko cerkvijo sv.

Štefana, in megla je izginila izpred naših oči. Prišli smo nekaj minut pred deseto uro, kar je pomenilo, da imamo dober vmesni čas. Ključar je pripravil vse potrebno za mašo. Provincialni minister p. Igor Salmič je vodil mašo, pri kateri smo prepevali hrvaško in slovensko. Bratje s Hrvaške so prebrali berilo in psalm v svojem jeziku in tako smo bili vsi vključeni v obhajanje najsvetejše daritve. Provincial nas je nagovoril, da je treba v življenju pri vsakdanjih opravilih, ki jih zahteva skupnost, povezovati stvari v tem smislu, da jih ne ločujemo med sabo kot nekaj, kar je zunaj nas. Zavedati se moramo, da je vse, kar počnemo – naša molitev, delo, študij – način življenja.

Nadaljevanje srečanja je vodil ključar, ki je prevzel besedo po sklepnih pesmi in je v hrvaškem jeziku razložil vse o cerkvi. Konec razlage smo izkoristili za fotografiranje pred prezbiterijem. Čas ni bil naš sovražnik dneva, zato smo se počasi odpravili proti Škocjanskim jamam, kjer smo nadaljevali srečanje.

Prihod v zelo sončen kraj je zahteval okrepčilo, preden smo ob dvanajsti uri vstopili v kraški podzemni svet, ki ga je na tem področju oblikovala reka Reka. Posedanje na soncu, kava in ostala okrepčila ter ogled muzeja so zapolnili čas do odhoda. Dvanajsta ura je od nas zahtevala, da se dvignemo iz udobja in gremo z ostalimi obiskovalci do vhoda v jamo, kjer smo dobili napotke in se porazdelili po govornih skupinah. Mi smo se pridružili slovenski skupini. Po začē-

tni napovedi, da bomo v jami od ure in pol pa do dveh ur, se je kaj hitro občutilo, da bo pri naši hitrosti pohod skozi suho, tiho jamo in šumeči, vodni del le-te ter nato čez most v veliko dvorano in kanjon lahko trajal celo manj kot eno uro. Končni rezultat »tekmovanja« je bil uro in deset minut – čas za prehojenih 2,5 km poti s 500 stopnicami do izhoda.

»Vmesni čas« smo imeli še vedno zelo dober. Vendar je treba po tekmovanju nekaj zaužiti. Sledila je vožnja v dvajset minut oddaljen kraj Lokev, na domačijo Muha iz leta 1679, kjer smo v vsem uživali. Kosilo smo pričeli ob drugi uri in ga končali ob pol petih. Vse dobrote, ki smo jih bili deležni, so se nam usedle do te mere, da smo pot lahko nadaljevali v pet minut oddaljeno Lipico. V Lipici smo imeli pol ure časa za sprehod in ogled konjev, ki so ravno v času našega postanka v galopu prišli s paše pred hlev, kjer so pogledovali ljudi in se nastavljali zadnjim sončnim žarkom tega dneva.

Pred nami je bila vožnja v uro in pol oddaljeno gostišče Krka pri Krki, kjer smo nadaljevali z našim druženjem ob pršutu in domačih dobrotah. »Lahka« večerja se je izkazala za zelo močno, saj smo od kosila občutili več žeje kot veselja, da bi nekaj pojedli. Ob sproščenem druženju v pogovoru, zahvalah, ki so bile izrečene, smo si izmenjali košare z dobrotami, ki so tipične za Hrvaško in Slovenijo. Ob tem se vedno nasmejimo, saj se košare izmenjajo, a dobrote so v njih enkrat slovenske in drugič hrvaške. Srečanje se je zaključilo z bratskim pozdravom na parkirišču pred gostiščem, od koder smo se odpravili polni vtisov in lepih spominov na trenutke, ki smo jih preživeli skupaj.

Vseh teh trenutkov ne bi mogli doživeti in izpeljati brez naše province, ki se ji v imenu vseh nas zahvaljujem. Hvala za posluš, da imamo tovrstna druženja, ki povezujejo in gradijo veselje, da smo del province, ki je naklonjena sobratom v vzgoji in nadaljnji formaciji. Hvala vam vsem, da nas podpirate.

Permanentna vzgoja za brate, ki imajo do 15 let slovesnih zaobljub

Trajna vzgoja, ki je potekala od nedelje, 4. novembra, do četrтка, 8. novembra 2018, je bila v Piranu in smo se je udeležili naslednji bratje: provincial p. Igor Salmič, p. Andrej Mohorčič, p. Andrej Sotler, p. Danijel Golavšek, p. Vladimir Rufin, br. Klemen Slapšak in br. Franc Svetličič. Večerno nedeljsko zbiranje v samostanu sv. Frančiška je bilo umirjeno. Vsak je dobil svojo skrbno pripravljeno in očiščeno sobo. Večerja nas je uvedla v sproščenost, ki nas je vodila skozi naslednje dni. Prva stvar je, da je brat osel sit. Druga, da ima možnost izbrati med kartami, sprehodom ali čim drugim, kar gradi povezanost. Zato so nekateri igrali karte, drugi malo pogodrnjali, kakšno je življenje pri minoritih, tretji pa so se odpravili na sprehod ob morju v nočnem Piranu.

Naslednji dan, v ponedeljek, in vse ostale dneve smo pričeli s skupno molitvijo v koru, ki sta ji sledila rožni venec in sveta evharistija. Po zajtrku smo imeli srečanje s provincialom p. Igorjem, ki nas je uvedel v molitev: kaj je naša molitev, kaj storiti, kakšni so načini, vidiki molitve, pomen adoracije, vse na podlagi členov iz konstitucij, ki so jih prenavljali na izrednem generalnem kapitlju. Predavanjem oz. pogovorom so sledili odmori. Sicer pa se je po vsem dopoldanskem delu

prileglo tudi kosilo. Dnevna molitvena ura, ki smo jo zmolili, nas je spodbudila, da zapustimo samostan in se odpravimo na skupni sprehod proti Portorožu. V bratskem pogovoru smo se počasi bližali večerni uri meditacije in molitve. Večerja pa nas je okrepila za sproščeno bratsko rekreacijo ob kartanju in dobrotah.

Torek je bil za nas prav poseben dan, ko so se nam pridružili ostali bratje iz province. Vse nas je nagovoril p. dr. Andraž Arko, ki je skozi molitev sv. Frančiška, ki je sam postal molitev, poudaril, da je vsak izmed nas edinstven in da smo vedno razpeti med Marto in Marijo. Vsak ima lastno karizmo, ki iz različnosti gradi enost. Kosilo z brati, ki so se udeležili srečanja, se je zaključilo s povabilom bratov v mediadom v Piranu. A ker so bili od daleč, so odšli. Nas ni ustavil niti dež, zato smo si s sobrati iz samostanske skupnosti ogledali dovršen program predstavitve Pirana. Sledil je sprehod in enak program kot dan prej. Sreda je bila dan, ki nas je še posebej razveselil, saj smo se odpravili na izlet. Vsi skupaj smo se s kombijem odpeljali v našo tako ljubo Istro, proti Hrvaški, v Rovinj, kjer stoji cerkev sv. Evfemije. Njen kip se obrača po vetru na špici zvonika kot piranski angel. Med zanimivo razlago nam je vodič odprl sarkofag, da smo videli sv. Evfemijo. Vodenje skozi največjo istrsko cerkev smo zaključili s skupnim fotografiranjem. Pot nas je vodila po ulicah ob morju, na tržnico, kjer smo kupili istrski česen. Nato smo se odpravili v Limski kanal. Vkrkali smo se na ladjo, s katere smo občudovali lepote morja, kjer se mešata morska in sladka voda, gojišča školjk in gojišča rib – slednjih je kar 300 ton letno. Povprečna globina kanala je od 35 do 50 metrov, kar pomeni, da je globlji kot naše morje. To je neokrnjena narava, v katero je zarezal hrup dizelskega motorja. Ko pa je motor ugasnil, se je zaslišal »krik« naših lačnih želodcev. Sledilo je kosilo, nato pa smo vsi veseli in v globokem premišljevanju – razen voznika – nadaljevali z vožnjo proti Sloveniji. Pozno popoldne smo se vrnili v Piran, kjer

smo nadaljevali kot prejšnje dneve in zaključili z (rahlo) večerjo. Sledil je ogled Pirana za tiste, ki so zmogli, ker je bil dan zelo naporen.

Četrtek je bil za nas dan slovesa. Pred kosilom, to se pravi dopoldne, nas je skozi predavanje in pogovor popeljal naš sobrat p. Janez Kurbus. Govoril je o duhovnem spremljanju: kaj je in kakšen naj bo spremljevalec ... Zadnje kosilo, ki smo ga imeli, je nekaterim na obraz priklicalo veselje, nekaterim žalost. Piran nas je pozdravil s soncem. Hvala naši provinci, da skrbi za permanentno vzgojo, saj je to naše življenje – biti skupaj in se poveseliti z brati. Hvala sobratom iz domačih skupnosti, da so nas podprli, ker smo tisti čas manjkali doma. Zahvala skupnosti sv. Frančiška, da nas je sprejela in razvajala skupaj s kuharjem g. Igorjem. Pri mizi nam je večino ma stregel g. Blaž, ki se je pripravljaj na izpite iz medicine.

Sončno vreme je bilo treba izkoristiti za obisk, zato smo se p. Slavko, p. Andrej S., p. Vladimir Rufin, p. Danijel, br. Klemen in br. Franc odpravili na obisk h gospe Silvi Knapič v Turke. Bilo je zelo »naporno« – ne trganje kakijev ali grozdja, ampak predvsem sprejem in pogostitev, ki smo je bili deležni. Hvala gospe Silvi za nepozaben sprejem in dobrote vseh vrst. Naša permanentna vzgoja nam je dala veselje za nadaljnje življenje, ki ga živimo po skupnostih.

Mir in vse dobro vsem!

br. Klemen Slapšak

Bratje in sestre v Kristusu!

»Pooblaščen po našem Gospodu Jezusu Kristusu, svetih apostolov Petra in Pavla in po lastni moči določujemo, izjavljamo in proglašamo: Nauk, ki trdi, da je bila prečista Devica Marija v prvem trenutku spočetja s posebno predpravico in milostjo Božjo, z močjo zasluženja Jezusa Kristusa, Zveličarja človeškega rodu, čista obvarovana vsakega madeža podedovanega greha, je razodel Bog. Zato morajo vsi verniki ta nauk trdno in stanovito verovati.«

Praznik brezmadežnega spočetja preblažene Device Marije ima svoje korenine v 8. stoletju, ko so ga praznovali vzhodni menihi. Po njih se je prenesel v južno Italijo, Normandijo in Anglijo, nato na ves Zahod. Širili so ga menihi različnih redov. V začetku so ta praznik praznovali kot spočetje Device Marije, šele kasneje kot brezmadežno spočetje Device Marije, in sicer pod papežem Pavlom V. (1605–1621). Sikst IV. je praznik leta 1477 uradno priznal. Nato je papež Klement XI. leta 1708 praznik razširil na vso Cerkev. Končno je 8. decembra 1854 blaženi Pij IX. slovesno razglasil zgoraj zapisano dogmo.

To pišem, ker se premalo zavedamo Marijine vloge v Božjem odrešitvenem načrtu, posebej pa zato, ker je ravno naš ustanovitelj, oče našega reda sv. Frančišek Asiški Marijo izbral za zaščitnico svojih redov in od tistega časa (od leta 1217) je ona glavna zaščitnica ali patrona vseh Frančiškovih redov, zato ni čudno, da so se manjši bratje pred vsemi drugimi v češčenju Brezmadežne posebej odlikovali in so bogoslovci, v prvi vrsti Janez Duns Skot, pred mnogimi drugimi to skrivnost branili ter jo zagovarjali. Praznik Marijinega brezmadežnega spočetja se je pri manjših bratih že od nekdanj obhajal zelo slovesno.

Le nekaj let po razglasitvi dogme se je Božja Mati prikazala Bernardki v Lurdu, in ko jo je ta vprašala, kdo je, ji je odgovorila: »Brezmadežno

spočetje sem.« Nebo je potrdilo dogmo. Marija ni rekla: »Marija sem, brez madeža spočeta.« Rekla je: »Brezmadežno spočetje sem.« S tem je označila svoje bistvo. To je, kakor da ne bi bila rekla: »Čista sem,« ampak: »Čistost sama sem.« Ne: »Devica sem,« ampak: »Utelešeno in živo Devištvo sem.« To je njeno bistvo samo, ne njena lastnost! Več je kakor brez greha spočeta. Ona je podoba človeštva, kakršno je prišlo iz Božjih rok, ko še ni bilo oskrunjeno po izvirnem grehu, ki je, kakor jasno pravi dogma, podedovan.

Papež je imel v času, ko sta se naturalizem in materializem že zelo razširila in kazala svoj peklenški obraz, velik pogum, da je razglasil to versko resnico. Sovražniki Cerkve so bili besni, ker ta verska resnica kaže na vse njihove zmotte! Takratno sovraštvo do tega svetega papeža je bilo tako silno, da je skupina protiklerikalcev

napadla spreved, ki je prenašal papeževe ostanke (tri leta po smrti) v cerkev sv. Lovrenca (kar so naredili ponoči leta 1811, 11 let po zasedbi Rima, da dogajanja ne bi razumeli kot provokacijo), in želela papeževo krsto vreči v reko Tiberio. Kasneje je ena od prostožidarskih lož dala kovati posebne medalje s simboli papeštva in napisom »Immortale odium« (večno sovraštvo) za vse udeležence napada.

Mi pa, ki ne želimo biti nespametni in želimo poslušati nauk, prosimo, da bi nam Marija pomagala in stala ob strani. Pogosto kličimo k Njej. V preteklih stoletjih so nam bili dani rožni venec, čudodelna svetinjica, prvih pet sobot ter številne druge pobožnosti in zakramentali. Uporabljajmo jih! Dana pa nam je tudi zveza, ki jo je ustanovil eden njenih največjih častilcev, naš minoritski pater sv. Maksimilijan Kolbe, ki mu je posvečen naš ljubljanski samostan. Preko nje in z njo je hotel pridobiti ves svet in ga posvetiti za Kristusa. Zato je 17. septembra 1917 skupaj s sedmimi brati ustanovil zvezo Vojska Brezmadežne. Neprestano je ponavljal: »Brezmadežna je najkrajša pot do Kristusa. Je orožje, s katerim se osvaja za Kristusa, je sredstvo, da se dušam daje Kristus.« Zato moramo zares večkrat ponoviti: »O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo!« Tako si moramo bogoslovci in drugi sobratje v tej veliki Frančiškovi družini v prvi vrsti prizadevati, da bi bila najprej naša duša tista, ki je odprta, da bi v teh dneh sprejela Gospoda, ki prihaja, in bi začela čutiti tisto, kar nam bo Cerkev jutri rekla v antifoni: »Zavedajte se, da danes pride Gospod! In jutri boste gledali njegovo slavo!«

V Mariji, ki v polnosti uteleša duha adventa, za katerega je značilno poslušanje Boga, je ena sama globoka želja: izpolnjevati Njegovo voljo, veselo služiti bližnjemu. Njej se pustimo voditi, da nas Bog, ki prihaja, ne bi našel zaprtih in raztresenih, temveč bo lahko v vsakem izmed nas vsaj nekoliko razširil svoje kraljestvo ljubezni, pravičnosti in miru.

Naj bodo bližajoči se prazniki doživeti, veselja polni in blagoslovljeni, v novem letu pa vse dobro, obilo Božje milosti, blagoslova in Marijinega varstva! Pa ne pozabite moliti za nas.

Mir in dobro! Pax et Bonum!

br. Andraž

Kratka kronika življenja v ponoviciatu:

Poleg vsega rednega dela v ponoviciatu, samostanu, župniji, na fakulteti in še kje smo se pridružili tudi nekaterim bolj pomembnim dogodkom:

- pastoralni tečaj – Novo mesto (študijsko izpopolnjevanje)
- škofijski molitveni dan za duhovne poklice – Brezje (pričevanje za duhovne poklice)
- sv. maša za zdravnike ob godu sv. Kozma in Damijana – Ljubljana (pomoč in pričevanje)
- župnijski dan in blagoslov povečanega kora – Šentvid (pričevanje za duhovne poklice)
- praznik sv. Frančiška, tranzitus – Ljubljana (bratsko praznovanje)
- podelitev zakramenta sv. birme – Javor (pomoč in pričevanje)
- 700-letnica minoritske cerkve v Piranu (pomoč in pričevanje)
- študijski vikend za ponovince v sklopu Korusa – Nazarje (študijsko-bratsko srečanje)
- molitveni dan za mir – Sostro, Sv. Urh (molitev in pričevanje)
- tradicionalno srečanje slovenskih in hrvaških bogoslovcev – Postojna, Škocjanske jame, Lipica, Krka (bratsko srečanje)

IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Dragi bratje in vsi, ki prebirate te vrstice!

Pred praznikom sv. Frančiška smo bili bratje skupaj s sobrati iz Uzbekistana na duhovnih vajah, ki jih je vodil brat Nikolaj iz Rusije (bivši tamkajšnji kustos). Po duhovnih vajah je bil pri nas še v gosteh pri nedeljski maši v župniji.

Tranzitus in praznik sv. Frančiška smo praznovali skupaj z župnijo in našim gostom, p. Jackom Chupinskim, generalnim asistentom. Letos je bil pri nas že tretjič. Povod za tokratni obisk pa je bila dobra novica, da se vprašanje našega bivanja in dela tukaj v Astani in Kazahstanu rešuje. Bratje ruske kustodije so ob koncu svojega drugega dela kapitlja glasovali, da so pripravljeni odpreti samostan v Astani in nas vzeti pod svoje okrilje. S p. Jackom smo premišljevali o nadaljnjih korakih in dali tudi svoje soglasje. V nadaljnjih mesecih bo treba narediti še nekaj korakov, med drugim tudi rešiti vprašanje afilijacije – prestopa v rusko kustodijo.

Po našem srečanju sta p. Jacek in p. Pawel odpotovala v Rusijo. Prvi na pogovore z vodstvom, drugi kot voditelj na njihove duhovne vaje. Po njuni vrnitvi pa sem sam potoval na srečanje FEMO, ki je bilo letos v Brnu na Češkem. Med potjo sem se uspel za par dni ustaviti v Sloveniji. Hvala za lep sprejem. Med drugim sem se lahko v Mozirju pri maši na misijonsko nedeljo zahvalil

vsem, ki so bili udeleženi pri obnovi strehe naše cerkve. V zvonik smo takrat potegnili lonec za golaž, ki občasno zvoni. Na pravi zvon (okoli 30 kg) še čakamo, ker ga tu nismo uspeli najti. Te dni pa še posebej molimo za župnika v Mozirju, ki je na začetku decembra odšel na operacijo raka na želodcu.

Še pred odhodom smo škofovski konferenci ZDA poslali prošnjo za pomoč pri nakupu zemlje za gradnjo samostana. V vmesnem času pa smo prosili arhitekta, da nam nariše nekaj predlogov zanj. Pred kratkim smo dobili sporočilo, da je denar odobren. Iz Rima pa smo dobili tudi navodila, na katerih načrtih delati naprej. Sedaj se veselimo novega obiska p. Jacka v januarju.

Ob svoji vrnitvi sem se nekje v zraku »srečal« s p. Pawlom, ki je letel domov na Poljsko. Najprej se je s tukajšnjim škofom udeležil 30-letnice »Human life international«. Tam sta dobila v dar ikono »črne Madone« iz Čenstohove, ki bo dobila domovanje v naši cerkvi, obenem pa bo občasno romala po Kazahstanu. Ko to pišem, je ikona že priromala k nam. Potem se je p. Pawel udeležil zasedanja delegatov (kot predstavnik Kazahstana) za evharistični kongres, ki bo leta 2020 v Budimpešti. V duhovno podporo kongresu smo se 24. novembra, pred nedeljo Kristusa Kralja, v župniji že drugič pridružili enourni adoraciji.

Eden od učencev br. Roberta je na mednarodnem klavirskem tekmovanju v svoji skupini (do 10 let) osvojil prvo mesto. Ker je bilo zelo slabo vreme, smo se skupaj z družino na tekmovanje odpravili s kombijem, po prvem mestu pa vse

povabili še na pico.

Skupaj s sestrami usmiljenkami smo praznovali praznik čudodelne svetinjice in obletnice ustanovitve njihovega reda, v teh dneh pa začeli še devetdnevnicu pred praznikom Brezmadežne.

Z mladino smo izdelovali adventne venčke in se dogovorili za igro ob polnočnici za božič. Sedaj pa pridno pripravljamo izdelke za »bazar« pri luteranih, ki ima dobrodavno noto. V želji, da ste imeli bogat adventni čas, vam želimo rojstvo Jezusa predvsem v vaših srcih.

Bratje in vsi iz Kazahstana

København

Spoštovani bralci naših Sporočil!

Pomembno je, da se v življenju ustavimo in da razmislimo o svojem duhovnem življenju in svojem odnosu do Boga in bližnjega. To je smisel adventnega časa, je pa vprašanje, ali mu damo priložnost.

Tudi pri nas na severu so se že meseca novembra v trgovinah in mestnih središčih pojavili božični okraski in lučke. Na mestnih trgih glasba in stojnice naznanjajo, da je že vse pripravljeno na praznovanje, pa adventa še niti začeli nismo. In ko končno pride božični večer, čas praznovanja in veselja, smo na žalost že vsega »siti«. Zato je prav, da damo adventnemu času priložnost.

Priložnost, da gremo na globoko in razmislimo o svojem duhovnem življenju. To je čas, ko se moramo odmakniti iz vrveža naše vsakdanjosti in se podati za Janezom Krstnikom v puščavo, ki nas vedno znova nagovarja k spreobrnjenju.

Tudi iz življenja sv. Frančiška iz vsega njegovega bitja izžareva prav ta misel o spreobrnjenju. To naročilo je zapisal celo v Vodilu svojim bratom. Zavedal se je, da je edino tako lahko Bog vedno na prvem mestu, ker je »vzvišen in vse časti vreden«.

Ta misel me je napeljala, da začnem svoje poročanje prav s praznikom sv. Frančiška, ki smo ga letos praznovali nadvse slovesno. Ob somaševanju p. Tomislava in sodelovanju Frančiškovega svetnega reda smo lepo obeležili praznik serafskega očeta sv. Frančiška. Po končani maši smo se z verniki zbrali v župnijski dvorani na skromni pogostitvi. Člani Frančiškovega svetnega reda so pripravili tudi kratko predstavitev in navdušeno spregovorili, kako lepo je biti Frančiškov brat ali sestra.

V nedeljo, 28. oktobra, so bile v naši cerkvi zaobljube dveh kandidatov za Frančiškov svetni red. Hvala Bogu, da naše majhno bratstvo raste in ima tudi veliko simpatizerjev. Upam, da se bodo tudi ti, ki se sedaj navdušujejo ob sv. Frančišku, odločili in se pridružili tretjemu redu. Pa še ena milost mi je bila dana: v imenu Cerkve sem lahko sprejel njune zaobljube, v nagovoru pa sem poudaril, da smo vsi poklicani k oznanjevanju evangelija in hoji za Jezusom – vsak v svojem poklicu in stanu. Najlepši vzor pa nam je prav sv. Frančišek.

V začetku novembra je bil na obisku br. Theodor iz Assisija. Je edini minorit danskega rodu. V tem času je imel kar nekaj pričevanj o Frančiškovi karizmi med luteranskimi skupnostmi. To je vsekakor velik prispevek k ekumenizmu, ki čaka tudi naju s p. Tomislavom. Žal je glavna prepreka še vedno jezik, zato se trudiva, da pričujeva vsaj s svojim življenjem. Upam, da nama uspeva.

Od 5. do 11. novembra so na Dansko priromale relikvije sv. Terezije Deteta Jezusa in njenih svetih staršev. Letos so namreč relikvije romale po celotni Skandinaviji. Kot je zapisal naš škof v spremnem pismu, je bil to za našo škofijo pomenljiv dogodek, saj navadno relikvije romajo po krajih, kjer so svetniki živeli ali bili pokopani. V pridigi Johna Udrisa, velikega častilca sv. Terezije Deteta Jezusa, ki je za to priložnost prišel iz Birminghama, pa smo slišali, da je svetnica vedela za naše kraje, čeprav nikoli ni stopila na skandinavsko ozemlje. V svoj šolski zvezek je namreč takrat 12-letna Terezija narisala tudi karto skandinavskih držav. Zanimivo je to, da jo je narisala 6. novembra 1885 in označila kraje, ki jih sedaj po 133 letih obiskuje kot svetnica.

Leto dni pred svojo smrtjo je sv. Terezija pisala o svojih sanjah. Želela je postati svetnica, pa učiteljica in tudi misijonarka. Ampak kako, ko pa je kot sestra karmeličanka živela znotraj samostanskih zidov? Njeno misijonarsko srce si je vedno želelo le eno: oznaniti njenega ljubečega Jezusa celotnemu svetu. In resnično, njene sanje so se uresničile. Postala je svetnica, razglašena je bila

za cerkveno učiteljico in zavetnico misijonarjev. Njene misijonarske sanje pa se uresničujejo tudi z njenim prihodom na Dansko.

Kot ste lahko prebrali na spletnih straneh našega reda, naju je obiskal generalni asistent p. Miljenko Hontić. Srečal se je tudi s škofom msgr. Czesławom Kozonom; govorila sta o prihodnosti našega misijona na Danskem. Hvala p. Miljenku za bratski obisk.

29. novembra, na praznik vseh svetnikov serafskega reda, sva povabila škofa, generalnega vikarja in sestre na večerjo. Tako sva se malo oddolžila, saj sva tudi sama večkrat gosta pri njih. Kljub temu da je bila večerja v preprostem Frančiškovem duhu, se ni dalo skriti prijetnega in veselega vzdušja.

Adventni čas je čas pričakovanja. Za naju s p. Tomislavom je to čas dvojnega pričakovanja. Seveda se oba veseliva praznika Gospodovega rojstva, hkrati pa pričakujeva še tretjega sobrata s Filipinov. P. Stephen je že dobil dovoljenje za bivanje na Danskem, vendar se je pri administraciji na Filipinih vsa stvar malo zavlekla. Z njegovim prihodom pa bomo postali resnično mednarodna skupnost.

Ob koncu bi vam rad zaželel še blagoslovljene božične praznike. Novo leto pa naj bo srečno ter upanja in milosti polno.

p. Tomaž Majcen

ODMEVI

700. obletnica posvetitve samostanske cerkve sv. Frančiška v Piranu

Bratje minoriti smo v nedeljo, 7. oktobra 2018, s slovesno sv. mašo ob 16. uri v samostanski cerkvi sv. Frančiška v Piranu obhajali 700. obletnico njene posvetitve. Slovesnost je vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Somaševali so še koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak, novomeški škof msgr. Andrej Glavan, upokojeni celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, hrvaški minoritski provincialni minister p. Josip Blažević, naš provincialni minister p. Igor Salmič, salezijanski inšpektor g. Marko Košnik, piranski župnik g. Zorko Bajc ter drugi minoritski in škofijski duhovniki.

Provincialni minister p. Igor Salmič je uvodoma lepo pozdravil vse navzoče ter med drugim dejal, da je to slavlje priložnost, da gledamo na preteklost s hvaležnostjo in da se zahvalimo Gospodu za prehojeno pot ter 700. obletnico posvetitve te cerkve. Obenem pa nas je povabil, da Bogu izročimo tudi sedanost in prihodnost.

Med sv. mašo je prepeval zbor Collegium vocale iz Celja pod vodstvom zborovodkinje Bernarde Preložnik Kink, priložnostnemu orkestru pa je dirigiral »domačin« Metoda Tomac. Ob sklepu maše se je gvardijan samostana br. Robert Horvat zahvalil nadškofu za vodenje slovesnosti, zboru in orkestru za petje in glasbo, prav tako pa tudi vsem ostalim za kakršnokoli sodelovanje in udeležbo. Po slovesnosti je bila v križnem hodniku pripravljena pogostitev za vse navzoče, da smo se lahko v duhu prve krščanske skupnosti ob prigrizku ter pijači zadržali še v druženju in prijetnem klepetu.

Homilija nadškofa msgr. Stanislava Zoreta, OFM, ob 700. obletnici posvetitve samostanske cerkve sv. Frančiška v Piranu

Spoštovani g. škof ordinarij Jurij, draga brata škofa Andrej in Stanislav, draga minoritska provinciala Igor in Josip in vsi dragi bratje minoriti,

ki ste se zbrali na tem slavlju, salezijanski inšpektor Marko, dragi bratje redovniki, dragi duhovniki, drage sestre redovnice, dragi bratje in sestre.

Pravkar je mogočno izzvenela aleluja naših pevcev in glasbenikov. Kot povabilo, kot klic, kot izraz veselja v tem trenutku praznovanja 700-letnice posvetitve tega svetišča. In kot je v začetku provincial Igor navedel besede sv. papeža Janeza Pavla II., se z vso hvaležnostjo oziramo na teh 700 let. Ne na čas, ki je za nami, ampak na ljudi in njihovo delo, na njihovo služenje Bogu, na njihovo iskanje in izpolnjevanje Božje volje in v tem iskanju in izpolnjevanju Božje volje na njihove poti k ljudem, k bratom in sestram z besedo evangelija, z besedo tolažbe, z zakramenti, Jezusom Kristusom in njegovim veselim oznanilom v svojem srcu.

Tem 700 letom zvestega služenja Bogu in ljudem hočemo danes z vso odločnostjo tudi mi dodati svoje služenje Bogu in ljudem. V popolnoma istem duhu, čeprav v drugačnem času. Vsaj tako mislimo, da je naš čas tako zelo drugačen, kakor so bili časi pred nami. In vendar so v vseh časih ljudje doživljali stiske in doživljali blagoslov, bili prestrašeni zaradi nevarnosti, ki so jim grozile, in vedno znova doživljali Božjo tolažbo. Ali kakor je rekel cerkveni oče, da je Cerkev skozi vse čase, tako kakor danes, hodila skozi preganjanja sveta in s tolažbami Boga. In zato naj Gospod po zgledu naših bratov, ki so služili v tej cerkvi 700 let, tudi nam dá navdiha, poguma in odločnosti, da bomo enako zvesto in enako vztrajno živeli evangelij po zgledu sv. Frančiška in ga prinašali bratom in

sestram tega mesta in širše.

Zanimivo je, kako sta bila zgrajena ta cerkev in tudi samostan ob njej. Kakor je povedal nedavno p. Slavko Stermšek, ki je kar nekaj let služil Bogu in ljudem v tem samostanu, se je s pomočjo takratnega piranskega župana Mafea Manolesa leta 1301 začela gradnja te cerkve. Potem ta župan ni bil izbran in drugi župan gradnje ni nadaljeval. Ampak Bog ima svoje načrte in župan Mafeo je bil ponovno izvoljen in se je spet lotil gradnje cerkve ter jo leta 1318 tudi dokončal, da je mogla biti posvečena. In zato mi danes slavimo 700-letnico posvetitve te cerkve.

Poglejte, kako pomembno je, da imamo ljudje pred seboj jasne načrte, da je pred nami vizija. Ne vizija, ki bi prihajala samo iz našega razmišljanja, našega načrtovanja, ampak vizija, ki nam jo podarja Bog po svojem Svetem Duhu. Kajti Božji načrt je pripeljati v polnost odrešenja vse ljudi, vse človeštvo. In vsi naši pogledi, vsi naši načrti, ki jih navdihuje ta Božji Duh, morajo služiti ureničenju Božjega odrešenja za vsakega izmed nas, za vse naše brate in sestre. In kaj je imel v načrtu župan Mafeo Manoleso? Verjamem, da je bil njegov načrt v mesto Piran – kakršno je že bilo v začetku 14. stoletja, o tem bi znali več povedati zgodovinarji – pripeljati Frančiškove brate in s tem duha, duhovnost sv. Frančiška Asiškega.

V četrtek, 4. oktobra, smo obhajali njegov praznik; v tem samostanu in cerkvi, ki je posvečena temu čudovitemu svetniku, gotovo na posebej slovesen način. In kaj je tista duhovnost, ki je s Frančiškoviimi brati minoriti vstopila v Piran? Najprej je to duhovnost utelešenega evangelija. Sv. Frančišek je bil namreč zazrt v Jezusa Kristusa, ubogega in križanega. Ne v odmaknjenega Kristusa, ne v idejo Kristusa, ne v idejo evangelija. Kristus zanj ni bil miselna kategorija njegove pameti, ampak je bil Kristus oseba, ki jo je srečeval v svojih molitvah, v svojem srečevanju z evangelijem, v svojem iskanju, joku po pobočjih gore Subasio. Na La Verni, preboden s Kristusoviimi ranami, je doživel Kristusa tako zelo od blizu

kakor le redki ljudje. In takšnega Kristusa, takšen evangelij smo kristjani poklicani živeti iz dneva v dan. Ne samo svetniki, kakršen je bil sv. Frančišek, ampak vsak, ki ga je oblila krstna voda, vsak, nad katerim je bilo izgovorjeno: »Krstim te v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.« Vsak, ki je zaslišal čudovite besede: »Krščansko občestvo te sprejema z velikim veseljem.« Vsak mora živeti evangelij, mora utelesiti evangelij, mora živeti Kristusa, da se more zgoditi, kar smo slišali v evangelijskem odlomku: »Rad bi videl Jezusa.« Zahej bi rad videl Jezusa. Naši bratje in sestre v svetu bi radi videli Jezusa. Ne tistega, ki ga morejo razbirati iz različnih občil ali kakršnega morda kdaj srečajo v šoli oziroma v besedah tega ali onega človeka. Ne! Tistega Jezusa Kristusa, ki ga živi kristjan v vsej polnosti odnosa z Gospodom Jezusom. In kakor je Salomon prosil, naj Božji Duh napolni hišo, ki jo je sezidal Bogu v čast, moramo tudi mi prositi, da bi evangelij, da bi živi Jezus Kristus napolnjeval šotor našega življenja. Ni dovolj poznati evangelij. Evangelij je treba živeti.

Cari fratelli della lingua italiana. Su questa terra dell'incontro tra i popoli, le culture, le lingue, noi abbiamo un ardente bisogno di spirito di rispetto verso tutti gli altri. E questo rispetto, questo spirito di rispetto è molto significativo nella vita di san Francesco d'Assisi. Questo spirito lo spingeva ad andare incontro al sultano Malik Al-Kamil. Francesco voleva parlare di Gesù Cristo a questo illustre sultano. E sultano lo ascoltava. Ma il sultano e anche Francesco non hanno cambiato né la fede, né dio, né l'idea. Ma sono usciti da questo incontro come amici, pieni di rispetto l'uno verso l'altro. E questo spirito di apertura gli apriva le porte delle case e delle città. Noi oggi abbiamo, come ho detto, un forte bisogno di apertura dei cuori, apertura dei cuori per poter incontrare mio fratello, mia sorella nella loro diversità per poter creare insieme un solo popolo di Dio amandoci e rispettandoci l'un l'altro senza la tentazione di fare tutti come uno, tutti simili. Lasciare la differenza è creare la comunione, la comunità. E così anche

noi potremo uscire da ogni incontro come amici. (Prevod: Dragi bratje in sestre italijanskega jezika. Na tem kraju srečanja ljudstev, kultur, jezikov je prav posebna potreba po duhu spoštovanja do vseh. In to spoštovanje, ta duh spoštovanja je pomemben tudi v življenju sv. Frančiška Asiškega. Ta duh ga je gnal, da je šel in se srečal s sultanom Malikom Al-Kamilom. Frančišek je temu slovitemu sultanu želel spregovoriti o Jezusu Kristusu. In sultan ga je poslušal. Toda niti sultan niti Frančišek nista menjala ne vere, ne boga, ne svojega prepričanja. A iz tega srečanja sta izšla kot prijatelja, polna spoštovanja drug do drugega. Ta duh odprtosti mu je odpiral tudi vrata hiš in mest. Kakor sem že dejal, čutimo danes tudi mi močno potrebo po odprtosti src, odprtosti src, da bi lahko srečali svojega brata, svojo sestro v njuni različnosti, da bi lahko skupaj gradili eno samo Božje ljudstvo, se ljubili in spoštovali med seboj brez skušnjave po tem, da bi vse naredili kot eno, kot enake. Potrebno je dovoliti različnost in ustvarjati občestvo, skupnost. Tako bomo lahko tudi mi iz vsakega srečanja izšli kot prijatelji.)

Kakor se je Bog pred 700 leti tukaj v Piranu naselil v cerkvi sv. Frančiška, tako naj se danes ustavi ob vsakem izmed nas. Povabimo ga k sebi domov, da bomo živeli iz Njega, da bomo živeli v Njem. Kajti, kot sem rekel, Bog želi odrešiti vsakega človeka. In ne bodimo malenkostni, ko razmišljamo o odrešenju. Odrešenje ni omejeno na skupnost, ki se zbira v tem svetišču, ali v cerkvi sv. Jurija, ali v katerikoli cerkvi v Piranu, ali v koprski škofiji, ali na tem Božjem svetu. Odrešenje je namenjeno čisto vsem ljudem. In zato naj duh srečanja Jezusa Kristusa, ki ga nosimo s seboj, v resnici prihaja k vsem našim bratom in sestram. Pravzaprav je težko takrat, kadar mi kristjani zaradi takšnega ali drugačnega ozira, morda zaradi negotovosti ali celo zaradi kakšnega strahu začnemo skrivati svojega Boga, začnemo skrivati svojo vero, začnemo skrivati svoje krščanstvo. Pravzaprav takrat zapremo ušesa in zapremo srce za Jezusovo besedo: »Pojdite, oznanjujte, naredite

vse narode za moje učence ... Vsemu stvarstvu oznanjujte evangelij!« In takrat v nas tudi ni duha sv. Frančiška, ki je šel in oznanjal pticam in ribam in vsakemu človeku, ki ga je srečal, v vsej preprostosti in ponižnosti srca.

Zato, dragi bratje in sestre, naj nas to srečanje ob čudovitem slavlju 700-letnice te cerkve napolni s tistim ponižnim pogumom, ko pred nikomer ne bežiš in ničesar svojega ne skrivaš, ko ne bežiš pred nasprotno besedo, ko ne bežiš pred morda nasprotnimi dejstvi, dejanji in ko ne skrivaš ne Boga, ne evangelija, ne svojega krščanskega prepričanja. In tega ne skrivaš iz ljubezni, iz ljubezni do Boga in iz ljubezni do bratov in sester.

Patrom minoritom, ki so 700 let skrbeli za to svetišče, v njem živeli evangelij, ga oznanjali in v njem delili zakramente, čestitam ob tem visokem jubileju, na katerega so lahko upravičeno ponosni, in jim iskreno želim, da bi v tem svetišču Frančiškov duh in oznanjevanje evangelija, kakršno izhaja iz življenja in zgleda sv. Frančiška, odmevala nadaljnjih 700 in več let, če je takšna Božja volja. Amen.

Mednarodni znanstveni simpozij ob 500-letnici Carpaccieve oltarne slike in 700-letnici posvetitve cerkve sv. Frančiška

Od 2. do 4. decembra 2018 je v minoritskem samostanu v Piranu potekal mednarodni znanstveni simpozij ob 500-letnici Carpaccieve oltarne slike in 700-letnici posvetitve cerkve sv. Frančiška. Na osrednji dan simpozija, v ponedeljek, 3. decembra, se je zbralo okrog šestdeset udeležencev. Po uvodnih pozdravih gvardijana samostana br. Roberta Horvata, provincialnega ministra slovenske minoritske province sv. Jožefa p. Igorja Salmiča, provincialnega ministra italijanske province sv. Antona Padovanskega p. Giovannija Voltana ter podžupana občine Piran g. Bruna Fonda ter še nekaterih drugih so sledila predavanja.

Igor Salmič je spregovoril o temi z naslovom Samostan sv. Frančiška od začetkov prve polovice 16. stoletja. Na kratko je predstavil delovanje minoritov v tem obdobju. Arhivski viri za to obdobje so bolj skopi. Eden od razlogov je bilo uničenje arhiva v začetku 16. stoletja zaradi močnih poplav. Še največ izvemo npr. o materialnih dobrinah, ki so jih redovniki pridobili preko raznih oporok (vinograde, soline, hiše ...). Predavatelj se je dotaknil tudi odnosa manjših bratov do protestantizma. Poleg škofijske duhovščine pa je za piranske minorite poseben izziv predstavljal tudi prihod observantov (Bernardin). Naldini govori o napetostih med obema kriloma manjših bratov. Svoje razmišljanje je sklenil z omembo znamenite Carpaccieve slike ter z željo, da bi bili v bodoče bratje še bolj naklonjeni kulturi, preko katere vodi ena od poti evangelizacije.

Ljudevit Anton Maračič, hrvaški minorit, je imel predavanje z naslovom Minoritski samostan v Piranu in družina Tartini. V javnosti je globoka povezava družine Tartini s samostanom v Piranu malo znana, razen morda to, da ima družina, ki izhaja iz srednje Italije, v cerkvi svojo grobnico. Ta vez se je še posebej pokazala v času, ko je moral znameniti glasbenik Giuseppe Tartini iz Padove bežati v Assisi in se je nekaj časa skrival v svetem samostanu, kjer ga je sprejel sorodnik, piranski minorit Giovanni Torre, ki je malo pred smrtjo postal kustos samostana. Ta je mlademu umetniku tudi omogočil, da se je tam ob češkem

minoritu Bohuslavu Černohorskem, učitelju kontrapunkta, naprej izpopolnjeval, kar ga je pripeljalo do glasbenega vrha, ki ga je dosegel ob umetniškem udejstvovanju v baziliki sv. Antona Padovanskega v Padovi.

Kristjan Knez, ki je diplomiral iz sodobne zgodovine na Univerzi v Trstu, je spregovoril o temi Vprašanje domovine Carpaccia. O slikarjevem izvoru med hipotezami, polemikami in zgodovinsko-pisnimi razpravami. Slikarska dejavnost Vittoreja in Benedetta Carpaccia v Kopru in Piranu, obstoj »slikarjeve hiše« ter prisotnost družine do začetka 19. stoletja so podkrepili tezo, da je bil umetnik doma v Kopru. Pomanjkanje zanesljivih virov je pri vse večjem številu učenjakov spodbudilo razmah prepričanja o veljavnosti domneve. Od sredine 19. stoletja dalje je določanju rojstnega kraja botroval lokalpatriotizem, ki se mu je pridružilo širjenje narodne zavesti. V času razvnetih političnih in nacionalnih strasti je domneva, da je slikar doma v Kopru, veljala za neizpodbiten dokaz o »italijanskosti« polotoka. S porajajočim se gibanjem za osvoboditev južnih Slovanov izpod Avstro-Ogrske pa so Carpaccia prišteli med »jugoslovanske« veličine. Šele natančno dokumentirane študije na začetku 20. stoletja so dokazale beneško poreklo Vittoreja Carpaccia.

Daniela Tomšič, arhitektka in vodja ZZVKD Slovenije OE Piran, je spregovorila o temi Holistično vrednotenje Carpaccieve slike Madona na prestolu s svetniki iz Pirana. Več kot tričetrstoletna hramba slike Madona z Jezusom in svetniki Vittoreja Carpaccia iz piranskega samostana v samostanu sv. Antona Padovanskega v Padovi odpira vprašanje vrednosti in pomena umetnine za Piran in Republiko Slovenijo kot kraj njene namestitve do druge svetovne vojne. Pomen umetnine kot kulturne dediščine izhaja iz njenega celovitega vrednotenja v trajnostnem kontekstu, ki ga sestavljajo okoljski faktorji človek, prostor in čas. Holistična kvaliteta dediščine je odvisna

od ravnotežja med omenjenimi faktorji, saj edino uravnoteženost omogoča implementacijo kulturne dediščine kot civilizacijske kreacije.

Mojca Kovač, zaposlena na OE ZZVKD Piran, je spregovorila o temi Kakšna je bila piranska cerkev sv. Frančiška leta 1518? Cerkevna arhitektura in oprema v luči interpretacije virov. S prispevkom je želela predstaviti cerkev sv. Frančiška v času, ko je bila v cerkev postavljena slika Vittoreja Carpaccia. Slika je bila naročena ob 200-letnici posvetitve cerkve, zato je treba osvetliti podobo cerkve in njene nepremične opreme. Gre za eno izmed pomembnejših gotških cerkva v Istri in Furlaniji, ki jo odlikujejo značilnosti in posebnosti v arhitekturni zasnovi in ki se zgleduje po modelih cerkva beraških cerkvenih redov.

Sonja Ana Hoyer je spregovorila o temi Giovanni Righetti ml., Carpaccieva kapela v cerkvi sv. Frančiška v Piranu. Inženir arhitekt Giovanni Righetti ml. (1827–1901) je na Tržaškem in v Istri deloval v drugi polovici 19. stoletja – v času razcveta tržaškega neoklasicizma. Njegova široka organizacijska in strokovna dejavnost je posebej vidna v Piranu, kjer je ob koncu 19. stoletja deloval kot projektant in konservator najpomembnejših kulturnih spomenikov. Med njegovimi novimi in prenovitvenimi posegi v Istri izstopajo dela v Piranu. Med njimi je tudi v takratnih medijih zelo odmevna rekonstrukcija Carpaccieve kapele v cerkvi sv. Frančiška v Piranu (leta 1887).

Samo Štefanac, redni profesor na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je spregovoril o temi Meje območja delovanja delavnice Pietra Lombarda na vzhodni jadranski obali. Arhitekturo kapele v piranski minoritski cerkvi, ki je bila namenjena Carpaccievi sliki, vselej povezujemo z delavnico Pietra Lombarda in njegovih sinov Tullia ter Antonia. Lombardova delavnica je bila v poznem 15. stoletju ter na začetku 16. najmočnejša in najbolj

dejavna v Benetkah, njeno delovanje pa je segalo tudi do tedaj skrajnih meja ozemlja Serenissime (Ravenna, Bergamo). Medtem ko je v Istri število njihovih del kar precejšnje, pa v Dalmaciji, na obsežnem delu beneškega ozemlja, ni del Lombardove delavnice. Vzrok je po vsej verjetnosti predvsem v moči in uspešnosti mojstrov, delujočih v Dalmaciji.

Duška Žitko, zaposlena v Pomorskem muzeju Piran, je spregovorila o temi »PINACOTHECA MINORUM« v Piranu. Likovna dela minoritskega samostana sv. Frančiška v Piranu in muzejska restitucija. Prispevek je osvetlil bogato likovno zbirko beneških, istrskih in furlanskih slikarjev od 16. do 19. stoletja, ki se je ohranila v minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu, ter njene zgodovinske okoliščine in usodo. Že v 19. stoletju so zbirko imenovali »PINACOTHECA MINORUM«, saj jo je obogatil priliv likovnih del iz tedaj kar dvanajstih ukinjenih samostanov manjših bratov v Istri. Nekatere so od leta 1997 dalje javnosti predstavljene tudi v samostanski pinakoteki. Med njimi je tudi pet likovnih del, ki so bila leta 1954, ko je bil piranski samostan nacionaliziran, skupaj s še 25 prenesena v varstvo v tedaj ustanovljeni piranski mestni, danes Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran. Pet od njih je bilo umeščenih v stalno zbirko Pokrajinskega muzeja v Kopru.

S postavitvijo stalne razstave Končno doma se je letos junija v nekdanjo cerkev sv. Katarine iz obeh muzejev po 64 letih dokončno vrnilo še osemnajst likovnih del. Tri slike samostana so ostale na ogled v stalni kulturnozgodovinski zbirki v palači Gabrielli, sedežu Pomorskega muzeja, in dve v stalni zbirki v Pokrajinskem muzeju v Kopru. Tri pomembna likovna dela, ki so bila leta 1940 iz samostana odpeljana v Italijo, med njimi tudi oltarna slika Vittoreja Carpaccia, so še vedno v Italiji.

Debora Tosato, umetnostna zgodovinarica iz

Italije, zaposlena na zavodu za varstvo kulturne dediščine na metropolitanskem območju Benetk in v provincah Belluno, Padova ter Benetke, je spregovorila o temi Od virov do sodobnih raziskav: izvirni prispevek Carpaccia v kontekstu beneškega renesančnega slikarstva. Na osnovi nekaterih pomenljivih del iz umetniške produkcije bratov Bellini, Gentileja in Giovannija, je bil prikazan razvoj Carpaccievega študija slikarstva, da bi kar najbolje spoznali njegov izvirni prispevek k slikanju podob za zasebne kapele, platen za šole in oltarnih slik. V ta kontekst sodi pozno avtorjevo ustvarjanje v Istri, torej tudi oltarna slika za piransko cerkev sv. Frančiška, s katero je Carpaccio sklenil svoje značilno zanimanje za perspektivno upodabljanje prostora ter za urbano ikonografijo.

Ferdinand Šerbelj, pred upokojitvijo kustos v Narodni galeriji v Ljubljani, je spregovoril o temi Vpogled v krajino piranske oltarne slike Vittoreja Carpaccia. Predavanje je obravnavalo vlogo Carpaccieve pokrajine na piranski sliki z vidika stilne in ikonografske opredelitve v okviru slikarjevega opusa. Gre za vprašanje renesančne interpretacije prostora, ki je v arhitekturi že dosegel pravilna razmerja v odnosu do človeške figure. Topografska pokrajina pa se v tem času šele izvija iz idealiziranega quattrocentističnega prostora. Obravnava te pomembne oltarne slike pa seže prav v jedro slikarjevega razumevanja odnosa med zgodbo oz. motivom *sacra conversazione* in interpretacijo krajinskega ozadja.

Giovanna Baldissin Molli, predsednica zavoda Veneranda Arca di Sant'Antonio, zadolžena za kulturno dediščino, muzej Antoniano ter zavodov zgodovinski arhiv, je spregovorila o temi Tujec, eleganten in nerazumljen: Ambrož na Carpaccievi oltarni sliki v Piranu. Namen prispevka je bil kontekstualizirati lik sv. Ambroža, škofa in cerkvenega učitelja, naslikanega v škofovskih oblačilih. Njegova upodobitev izpričuje bogastvo

ikonografskih pomenov, dobro vidnih v »frančiškovski« ikonografiji pluviala, ki odraža poseben čut za dragoceno tkanino. Poleg tega prispevek skuša osvetliti vzgibe, ki so privedli do umestitve tega svetnika na sliko, saj sv. Ambroža zelo redko najdemo v beneškem slikarstvu, saj je bolj prisoten v Lombardiji in še zlasti v Milanu.

Alberto Fanton, knjižničar in arhivar italijanske minoritske province sv. Antona Padovanskega, je spregovoril na temo Carpaccio na varnem. Preselitev oltarne slike v Italijo. Prispevek predstavlja objavljeno in neobjavljeno dokumentacijo, ki se nahaja v arhivu italijanske minoritske province sv. Antona Padovanskega ter se nanaša na hrambo in skrb za Carpaccievo delo v piranskem samostanu. Pri tem skuša izpostaviti razloge, ki so privedli do preselitve, postopke začasne in nato dokončne »preselitve« oltarne slike na sedanjo lokacijo v Padovi.

Jadranka Baković, restavratorka, zaposlena v restavratski delavnici pri Konzervatorskom oddelku v Zadru, je spregovorila na temo Restavriranje poliptiha sv. Martina V. Carpaccia iz zadrske katedrale. Predstavila je burno preteklost omenjenega poliptiha, ki mu je zaradi poškodb po drugi svetovni vojni, ko so umetnine iz vlažnega skladišča premestili v izrazito suh podstrešni prostor, pretila nevarnost popolnega uničenja. Na njem je bilo narejenih več intervencij. Predstavila pa je tudi rezultate restavratskih raziskav in zadnji poseg ter proučevanje pisnih in fotografskih podatkov o predhodnih intervencijah.

Barbka Gosar Hirci, akademska slikarka in konservatorka-restavratorka, je spregovorila o temi Konservatorsko-restavratski posegi na Carpaccievi sliki iz koprške stolnice. V konservatorsko-restavratski projekt Carpaccio so vključene slike, ki krasijo stolno cerkev Marijinega vnebovzetja v Kopru. Umetnini Pokol nedolžnih otrok in Darovanje v templju sta nekoč krasili desno krilo

monumentalnega glasbenega inštrumenta, ki je bil verjetno izdelan leta 1516. Levo orgelsko krilo so leta 1816 prenesli na Dunaj in za njim se je izgubila vsaka sled. Konservatorsko-restavratorski posegi na orgelskih slikah in oltarni sliki Benedetto Carpaccia, Marija na prestolu z detetom, sv. Miklavžem in Janezom Krstnikom, so se začeli novembra 2015. V letu 2018 bodo konservirane in restavrirane slike vrnjene v koprsko stolnico.

Gianluca Poldi, fizik z doktoratom znanosti s področja kulturne dediščine, je spregovoril o temi Tehnične posebnosti in ekonomski razlogi? Nekaj preudarkov o Carpacciu v luči analize piranske oltarne slike. S pomočjo nedestruktivnih preiskav je bilo mogoče razumeti, kako je slikar razvil dokaj svojstveno tehniko. Njegov namen je bil namreč doseči svetlobne učinke, lastne beneškemu slikarstvu v drugi polovici 15. stoletja, in sicer z značilnim, skrajšanim oz. hitrim postopkom, ter se tako izogniti tipičnim počasnim postopkom nanašanja tankih slojev barve in senčenja na svetli osnovi, povzetim po flamskem vzoru. To naj bi bilo krivo za nekatere značilne konservatorske težave, zlasti za gubanje mnogih podslikav na delih iz zadnjega ustvarjalnega obdobja. Temu gre najbrž pripisati izgube posameznih sestavin slikovnih plasti, morda pa tudi nekatere barvne spremembe. Izhajajoč iz tega bodo raziskani razlogi, ki so Carpaccia privedli do tega, da je razvil in od določenega trenutka dalje dajal prednost temu načinu ustvarjanja.

Permanentna vzgoja

Od 4. do 8. novembra 2018 je v Piranu potekala trajna vzgoja za brate, ki imajo do 15 let slovesnih zaobljub. V torek, 6. novembra, so se jim pridružili tudi ostali bratje iz province. Ves čas je bil med brati navzoč tudi prov. minister p. Igor Salmič, ki je za prvi dan pripravil tudi predavanje na temo o molitvi na splošno ter pod vidikom prenovljenega besedila konstitucij.

V torek je bil osrednji gost oz. predavatelj frančiškan p. dr. Andraž Arko, ki je spregovoril na temo Sv. Frančišek in molitev.

Sreda je bila namenjena utrjevanju bratskih vezi, zato so se bratje odpravili na skupni izlet v Rovinj, kjer so se posebej zaustavili v cerkvi sv. Evfemije in imeli milost pokukati v sarkofag zavetnice cerkve. Popoldne pa so imeli še priložnost, da so z ladjico raziskovali tudi Limski kanal oz. fjord.

Zadnji dan trajne vzgoje je spregovoril p. Janez Kurbus, in sicer o pomenu duhovnega spremljanja v življenju redovnika – manjšega brata. Ker k vzgoji spada tudi delo, so bratje izkoristili priložnost za obiranje kakijev.

Nekaj misli iz predavanja p. dr. Andraža Arka:

Naši karizmi kakor tudi sv. Frančišku je lastno, da pri molitvi izhajamo iz konkretne izkušnje, ne iz glave ali nekje od »zgoraj«. Božji odgovor je odgovor na našo konkretnost bližine z Gospodom. Kasneje je Frančišek preko te izkušnje vse bolj postajal molitev in ni bil več le človek, ki moli (prim. 2 Cel). Pri Frančišku je šlo za proces rasti, tudi preko vseh padcev, stisk in težav. V molitvi je treba včasih nositi tudi temo vere. Res je, da je bilo tudi za Frančiška tolažilno, da ga je s svojo molitvijo spremljala sv. Klara, a v življenju slehernega pridejo trenutki, ko mora ostali v molitvi sam.

V nadaljevanju smo se spraševali, kakšno konkretno izkušnjo molitve imamo sami, in se tudi iskreno soočili s svojimi težavami pri molitvi. Ena od ugotovitev je bila, da je vsak od nas enkrat in da je vsakemu najbolj blizu njegov lastni način molitve. Ni toliko pomembna zunanost (liturgična pravila in oblike) kot pristen osebni odnos z Gospodom. Ta je tudi temeljni za ravnotežje med molitvijo in apostolatom v našem življenju. Za redovnika sta pomembni obe

držji: Marije in Marte. Še pomembneje pa je, da v vlogi Marte ostajamo mirni, ne pa vznemirjeni ali obsojajoči zaradi obilice obveznosti, saj lahko s tem uničimo vse.

Za nas redovnike ostaja molitev primarnega pomena, da ne bi zaradi premnogih obveznosti ugašali njenega duha (prim. Frančiškovo pismo Antonu). To pa je zagotovo tudi temeljni pogoj, da smemo upati, da nam bo Gospod podaril nove duhovne poklice.

Najvišji Oče nam je iz nebes po svojem svetem angelu Gabrijelu oznanil, da bo njegova Beseda, tako zelo vzvišena, tako sveta in tako veličastna, prišla v telo Device Marije. Iz Marijinega telesa si je privzela resnično meso naše človeškosti in krhkosti. Čeprav je bil bogat nad vse, je vendar hotel na svetu zase in za preblazeno Devico, svojo mater, izbrati uboštvo.

Sv. Frančišek Asiški – Pismo vsem kristjanom

Blagoslovljeno praznovanje božiča in vse dobro v novem letu 2019 vam želimo bratje minoriti.